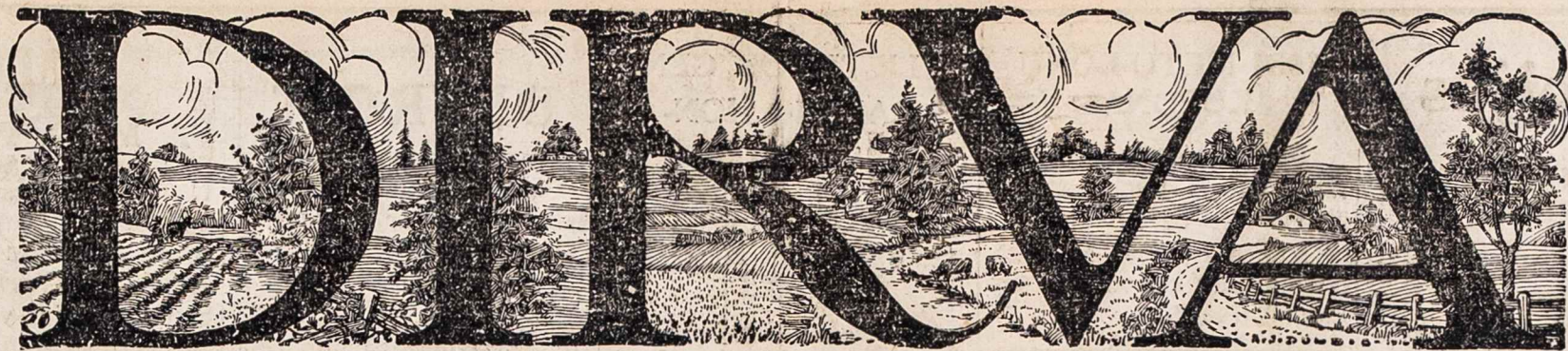

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3r, 1879

No. 26

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 26, 1931

VOL. XVI (16-TI METAI)

Amerika Sutinka Gelbēt Europai

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Tyrinėja streiką. Pennsylvanijos valstijos gubernatorius pasiuntė valstijinę kariūmenę į angliakasyklų darbininkų streiko sritis ir pats ypatingai tvarkys turinėjimą susisąjūdymų darbininkų su kompanijų sargybiniams Wildwoode ir Arnold City, kame nušauta dvi ypatos.

Valstijos policija jau suminė aštuonis kompanijų policijantus sąryšyje su tomis žudystėmis.

McKees Rocks, Pa. — Pressed Steel Car Corporation gavo užsakymą padaryti 803 vagonams apafinės dalis, kas duos darbo del 700 darbininkų. Užsakymas turi būti baigtas Rugpjūčio mėn.

20 mirė nuo radiumo. Newark, N. J. — Šiose dienose mirė 20-ta darbininkė nuo radiumo, kuriuo užsikrėtė dirbant prie laikrodžių kurie naktį tamsoje rodo laiką. Kitos 23 darbininkės serga, bet jas bandoma gydyti. Vienatinis budas padaryti yra tai išradimas vieno daktaro iš Bostono išimant šviną iš gyvo kuno. Jeigu tuo būdu bus galima išimti radiumą iš tų moterų kunų tai jos gal išgyti.

Minerva, O. — Čia buvo sustreikavę 450 darbininkų Owen puodininkystės dirbtuvėje.

Žmonos nepažino savo vyru. Boston, Mass. — Prie dinamito iškrovimo iš laivų dirbusių darbininkų pasikeitė plaukų spalvos: kurių buvo juodi plaukai virto šviesūs, kitų rudi, kitų žali, ir kada jie parėjo namon jų žmonos nustebo ir netikėjo kad jiems taip atsitiko prie darbo. Telefonavo užvaizdai, kuris paaiškino jog taip atsitiko nuo dinamito dulkių. Už tą darbą darbininkai gavo po \$15.45 į dieną.

Amerikos pašto lakunai rengiasi streikuoti jeigu nebus padidinta algos, kurias šiose dienose žymiai sumažino.

Londonas. — Anglijos kariško laivyno dirbtuvė netoli Poole ištikus sprogimui užmušta 10 darbininkų.

SUTINKA PALAUKT SU KARO SKOLŲ REIKALAVIMU

Washington. — Prezidentas Hoover pareiškė jog S. Valstijos sutinka pertraukti vienu metų laikui reikalavimą Europos valstybėms mokėti Amerikai karo skolas ir atlyginimus karo nuostolių. Šis palengvinimas yra su tikslu pagelbėti pasauliui išbristi iš nuslugimo ir atgrąžinti geresnius laikus svetur ir čia Amerikoje.

Vokietija išgirdus tokią žinią labai nudžiugo. Kilo tarp Vokiečių aukščiausias upas ir šis Amerikos pasiūlymas Vokietijoj paskaičiuota didžiausiu ir svarbiausiu Amerikos žingsniu nuo karo pabaigos.

Vokietijai šita pagalba buvo reikalinga, nes esant sunkiai ekonominei padėčiai ten pradėjo apsirėkšti didesni ir didesni darbininkų subruzdimai. Ekonominė Vokietijos padėtis lemia jos visą politiską padėtį, ir Amerikos sutikimas užteisti karo skolų mokėjimą labai sustiprino Vokiečių dvasią.

Hoover'o pasiryžimas su laikyti metams laiko reikalavimą mokėjimų aplėkė visą pasaulį. Visos šalys nudžiugo iš to, nes kuomet keliolika valstybių galės palengvinti savo gyventojus nuo mokėjimo mokesčių arba tuos pinigus ką turi sumokėti Amerikai galės per metus laiko sunaudoti savo reikalams, visose šalyse pasijaus atkiutimas.

Nuo Liepos 1 dienos per metus laiko jokia valstybė nemokės Amerikai nei skolų nei nuosimėjų už jas.

Francuzai šiaušiasi Tik vieni Francuzai tuo nepatenkinti, nes jie mato kad Vokietija galės atsigausti.

Vokietija turi \$27,641,942,820 skolų ir karo nuostolių atlyginimo. Štai kaip ta suma išsidalina:

Francuzijai	\$14,175,948,960
Anglijai	5,039,811,780
Italijai	4,037,204,160
Kitoms	3,124,779,060
Suv. Vals.	755,022,540
Paskolų 1924	364,443,000
Belgijai	144,730,320

Iš šito matosi kad Vokietija daugiausia turi mokėti Francuzijai, o kada sutars sulaikyti mokėjimą metams laiko, ir Francuzija negaus nieko.

Birželio 25 iš Paryžiaus praneša kad ir Francuzija pradeda sutikti ant to.

RUSIJA IR TRAKTORIAI

Maskva. — Per Vasario mėnesį visoj Rusijoj pagaminta 532 traktoriai, nors sulyg penkmečio plano tik vieno Stalingrado traktorių dirbtuvė turėjo padaryti į mėnesį 1,500 traktorių. Sulyg penkmečio plano, visos Rusijos traktorių dirbtuvės šymet turėtų pagaminti net 150,000 traktorių.

Maskvos carai įsigalvojo kad kaip tik dirbtuvės bus gatavos, traktoriai risis iš jų kaip kukuliai. Bet nepagalvojo kad visa diduma darbininkų kurie bus pastatyti traktorių dirbti nemoka nieko daugiau kaip medine žagre žemę arti. Nepagalvojo kad reikės didelę daugumą masinių importuoti iš kitur, be ko negali padaryt traktorių.

Prie to dar atsirado trečia bėda: dauguma jau pagamintų traktorių rudyja, nes nėra galimybės juos išvežioti, nes sovietų transportacija labai menka.

5 UŽMUŠTA KUNIGO LAIDOTUVES

Vera Cruz, Meksika. — Iš Huatusco atėjo prašymas prisijūsti kariūmenės, nes ten kilo riaušės tarp policijos ir katalikų laidojant kunigą. Susirėmimo užmušta trys policijantai ir du civiliniai.

MIRTYS DEL KARČIŲ

New York. — Birželio 21 d. delei karščių tiesioginai ir netiesioginai mirė 12 asmenų. Pirmo per pora dienų mirė keletas asmenų, taip kad viso mirė 21.

Vakarinės valstijose po didelės kaitros užėjo smarkios vėtrės ir lietus su perliūnių sutiko mirtį iš tų priežasčių.

Iš Ispanijos ateina gandų buk monarchistai rengiasi prie revoliucijos, nori užsodyti ant sosto vieną iš karališkos eilės pretendentų prie Ispanijos sosto.

7 užmušta. Michoacane, Meksikoj, kaimiečiams užpuolus miestelį, susirėmimo užmušta 7 ypatos.

Smith vėl ant prezidento.

Al Smith, pralaimėjęs 1928 metais Demokratų partijos kandidatas, jau skelbiamas kandidatu ant S. V. prezidento 1932 metams. Žinoma, jam pirmiau reikės laimėti savo partijos nominaciją, o kandidatuos jėskančių yra daug.

DU LAKUNAI PER- SKRIDO ATLAN- TIKA

Chester, Anglija. — Birželio 24 d. išskrido iš Amerikos pusės du lakunai, Wiley Post ir Harold Gatty, atskrido čia į 16 valandų ir 17 minutų, perlėkdami du tukstančių mylių kelio. Jie norėjo skristi be sustojimo į Berliną, bet čia turėjo nusileisti. Kiek užkando ir apsitvarkę už valandos laiko vėl išskrido toliau. Jų tikslas perskridus virš Berolino traukti be sustojimo į Maskvą.

Šiedu jauni lakunai sumanė sumušti rekordą apskridimo aplink žemę: iš New Yorko išlėkė Birželio 23 d., ir nuo Harbor Grace, N. F., nuo kur visi lakunai sukasi į jūras, pasuko ir laimingai jas perlėkė.

Kelios dienos atgal mergina lakunė bandė tuo pat keliu perlėkt Atlantiką, bet sudužo atskridus į Harbor Grace.

Ispanija sumažino savo kariūmenę nuo 160,000 iki 120,000, o aukštųjų karininkų skaičių nuo 27,000 iki 10,000. Tuomai mano sutaupti po \$20,000,000 kas metai.

GELŽKELIŲ BĖDOS

Automobilių išdirbėjai naujai pagamintus automobilius gabena šimtus mylių į pardavimo punktus su krovne ant trokų vietoj siūsti traukiniais. Gelžkeliai tiki kad toks automobilių išvežiojimas yra nutraukimas jų pelnų.

Gelžkeliai vienok yra po griežta tarpvalstijine kontrole ir turi tokias sutartis kurios nevelija gelžkeliams piginti kainas už pervežimą prekių nei pasażierių, tokiu būdu negali vartyti konkurencijos su trokais, kurie yra jų kompetitoriai.

Gelžkeliai turi sunkiai kovoti iki gali ką nors iškovoti savo labui. Jie nori gauti pavelijimą pigiau vežioti prekes. Pietvakarinių valstijų gelžkeliai jau iškovoję teisę papiginti automobilių pervežimą.

Keista išrodo kad gelžkeliai norėdami pigiau vežioti prekes turi ko nors prašyti pavelijimo. Jie parduoda transportaciją ir rodo galėtų parduoti už tiek kiek gali gauti.

Gelžkeliai šiais laikais neša milijonus dolarių nuostolių ir susiduria su painiu persiorganizavimo klausimu.

Gelžkelių bloga padėtis atsiliepia į kitas industrijas. Gelžkeliai, paveizdan, išperka visą ketvirtadalį iškasmos šioje šalyje anglies ir apie tiek pat plieno produktų ir miško medėma. Gelžkeliai duoda darbų del apie 1,500,000 darbininkų, kurių skaičius dabar sumažinta del bedarbes.

PERSKRIDO KANA- LĄ BE MOTORO

Calais, Francuzija. — Kanadietis Beardmore perskrido bemotoriniu lėktuvu Anglijos kanalą ir nusileido netoli Calais. Jisai darė tą žygį norėdamas kad Anglijos pavaldinis būtų pirmutinis tą kanalą perlėkęs. Jį ištėmė į orą kitas lėktuvas ir kada iškilo iki 3,000 pėdų, buvo atliuosuotas ir pats valdydamas savo niekuo nevaromą lėktuvą palengva leidosi pavėju į Francuzijos pusę. Anglinio traukti be sustojimo į Maskvą.

Lakunas yra 54 m. amžiaus. Už perskridimą to kanalo į abi pusi yra paskirta dovana, bet Beardmore sako to nepaiso. Jis yra dainininkas.

RUSIJOS PREKYBA SU ANGLIJA

Sovietų respublika 1929 metais pardavė Anglijai visokių reikmenų už \$130,000,000, o 1930 metais net už \$170,000,000, arba už \$40,000,000 daugiau.

Svarbiausi eksportai tai pirkinų išpuolė po \$172, o aliejus, grūdai ir medis.

SIMTAI UŽMUŠTA

Hondure, Centr. Amerikoje, susirėmimuose tarp kariūmenės ir sukilėlių užmušta apie 300 sukilėlių.

KRAUTUVIŲ SKAIČIUS

Suv. Valstijose 1929 metais buvo 1,549,000 krautuvų (prie tų nepriskaitoma urmo sandėliai). Reiskia, ant 1,000 gyventojų išpuola po 12 krautuvų.

Jose parduota įvairių reikmenų tais metais už apie \$50,000,000,000. Kiekvienai krautuvei išpuola biznio už \$32,297.

Abelnai nuo galvos pirkejai išleido po \$407. Bet pagal valstijų pirkimas išeina labai nelygiai: Pietinėje Carolinoy nuo galvos pirkimų išpuolė už \$172, o Kalifornijoj ir New Yorko valstijoj — po \$575.

MIRTIES AKIVAIZDOJE ATSIRANDA JIEGA

Chicago. — Pereitą savaitę viešbutyje 16-me aukšte, kur gyveno Brandenburg, 40 m. amžiaus, ištiko gaisras. Negalėdamas niekur išbėgti, nelaimingas žmogelis išsisivėrė per langą ir nors liepsnos pirštus kepino, nusikoręs lauko pusėje tik ant pirštų iškaboję 20 minutų, iki pribuvę ugniagesiai išgelbėjo. Jis sako butų jau nei minutes ilgiau nedalaikęs ir būtų kritęs ir užsimušęs. Bet iškaboti 20 minutų tik ant pirštų galima kuomet mirtis žiuri į akis.

Sovietų Rusija vėl atnaujino draugingumo sutartį su Vokietija. Neseniai Rusija tokią sutartį atnaujino su Lietuva.

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija

Metinė Prenumerata:
Sav. enytose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi išlaikimo.
Apžarsinimu kainu klauskit laišku.

"DIRVA"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

IŠ ČIONAI IR APIE TENAI

Rašo J. O. Širvydas.

Po savo garbingos kelionės po Ameriką, musų šaukus tautietis Prof. Biržiška yra pasakęs, kad "Amerika Lietuvos akyse yra tik tuščia vieta", — maždaug panašiais žodžiais. Tas yra tiesa. Bet ir nevisai.

Lietuvos miestuose, ypač Kaune, apie Amerikiečius tiesa, galėsi tankiai išgirsti pašaišos žodį, bet tai nuo lengvos minties žmogelių.

Daugelis turi pavydo į savo geriau pasiturinčius brolius, kai kurie net pasibijo atvykusių Amerikiečių konkurencijos biznyje ar politikos vietose, nes Amerikiečiai įrodė kad jiems Lietuvoje daug kas geriau sekasi, tretį dar mėgsta pasigerėti savo maneromis ir Paryžiuje prisigraibytu "šlekeckumu", o pasišaiptyti iš Amerikiečių burgerišku manerų šiurkštumo.

Argi tuos gaivalus galima laikyti "visa Lietuva"? Tai yra tik dalelė, gal tik šimtinė, visos Lietuvos žmonių. Ir žmonių kurie istorijos nesukuria.

Tikroji Lietuva, ar tai rimtieji sluogsniai gyvenančių miestuose, ar ištisa liaudies kaime, apie Ameriką tebėra tos pačios nuomonės kokios buvo pirm Didžiojo Karo: tai šalis daugeliui buvusių politinių kankinių prieglaudos, daugeliui nedalingų musų krašto darbininkų naujoji darbo ir uždarbio tėvynė. Kad jie, vieni ištautėję, kiti baigia ir baigs ištautėti, tai Lietuvos žmonės teisingai nujausčia rimtas išrutulos priežastis: juk per ilgas metų eiles ištautėję didelės daugybės Lietuvos emigravusių Rusijon, Lenkijon, Latvijon, Vokietijon ir kitur. Diduma visuomet sugeria mažumą. Tačiau tas nėra įskaitoma emigrantams į kaltę.

Lietuvoje ir dabar į Ameriką žiurima kaip į šalį, žmones.

kur galima rasti įvairių gyvenimo progą. Iš tenai, kaip per praėjusius dešimtmečius taip ir dabar, Lietuva tikėjosi ir tebesitiki, gaudavo ir gauna dvasinės ir medžiaginės paramos.

Labai atsiprašau gerb. Tautietį Biržišką, kad aš jo minčiai užginčiju. Turėjo įvykti kokis nesusipratimas tarpe jo pasakymo ir spaudos atstovo pranešimo.

Musų miestelis ir valsčius Juzintai nėra didelis, vienok Amerikoje turi daug savo giminių, kurie savo krašto žmones kasmet įvairiopai sušelpia: pinigais, rubais, knygomis, laikraščiais, pagaliaus gerais patarimais. Todėl jau vien tik musų kraštui Amerika atrodo didelė nuo ekonominių audrų užuvejų.

Musų Šaulių burio knygynas antru kartu taria padėkos Amerikiečiams už papildymą jų knygyno geromis knygomis. Šiuo kartu, varde Juzintų Šaulių 7-ojo burio knygyno komisijos man tenka pareikšti gražios padėkos pui K. S. Karpavičiui, autoriui veikalo "Vytautas Didysis", taip (Tąsa ant 6-to pusl.)

PASAULINĖ GRAZUOLĖ BELGĖ

Galveston, Tex. (Amerikoje) Birželio 20 d. buvo rinkimas pasaulinės gražuolės. "Miss Universe" titulą laimėjo 17 metų Belgijos gražuolė Netta Duchateau. Dalyvavo gražuolės iš viso pasaulio.

Iš automobiliais suvažinėtu ypatų 1930 metais devynios ypatos iš dešimties buvo aukomis automobilistų su virš metų laiko patyrimu automobilį valdyti.

Vidutiniai, per 1930 metus kasdien automobilių nelaimės sužeista po 2,636 ameriką žiurima kaip į šalį žmones.

ERIE RAILROAD SYSTEM

CLEVELAND i NEW YORK

"The Lake Cities Express"

Apleidžia Clevelandą 4:00 val. po pietų Kasdien
Pribuna New Yorke 8:30 val. ryto
(Be Ekstra Primokėjimų)

INDIVIDUALĖMIS SĖDYNĖMIS VAGONAI — PUKVUS
MIEGAMIE VAGONAI — VALGOMI VAGONAI
PASISEDĖJIMAMS VAGONAI

MODERNISKAS PLIENINIS TRAUKINIS

New Yorko Stotis randasi grėtimai visu
Laivų prieplaukų

Rezervacijų ir Informacijų šaukit City Ticket Office CHerry 1842
arba Depot Ticket Office MAin 0116

THE ROUTE OF THE ERIE LIMITED

Korespondencijos

PITTSBURGH

Skelbia jog Angliakiai susitakė

Pittsburgh Terminal Coal Corp., antra didžiausia anglies kompanija Pittsburgho srityje ir viena iš didžiausių visoje šalyje, pradėjo dirbti Birželio 23 d. su uni-jistais darbininkais pirmą kartą nuo 1927 metų. Sutikta ant 8 darbo valandų ir padidinio algu.

Pereitą sekmadienį automobiliais užmušta trys ypatos.

Iki šios savaitės pradžios nuo Sausio 1 d. automobilių aukų jau yra 140 ypatų, sužeista 3,034.

Taxi šoferiai nenusileidžia ir pasiryžę streikuoti. Jie turėjo savo susirinkimą ir 500 prieš keliolika nubalsavo testi streiką.

Taxi kompanija siūnčia streiklaužius ir gatves daryti biznį, bet streikeriai juos užpuolė ir gerai apdaužė.

Rinks \$4,800,000 fondą. Šį rudenį Pittsburghe bus bandoma sukelti \$4,800,000 fondas palaikymui viešų įstaigų ir šelpimui bedarbių Pittsburgho srityje.

Iš tos sumos \$1,800,000 bus reikalinga palaikymui 39 mažesnių ir didesnių viešos gerovės įstaigų, o kiti \$3,000,000 bus sunaudota parupinimui darbų ir šelpimui bedarbių per žiemą.

Dumai ir suodžiai. Kaip išskaitliuojama, kas metal Pittsburghe ant ketviratinės mylios nupuoia 986 tonai suodžių ir dulkių. Pačiose dumingiausiose miesto dalyse nupuoia virš 2,000 tonų. Viso per metą ant miesto nupuoia suodžių netoli 110,000,000 svarų arba gal tiek kiek sveria visi Pittsburgho žmonės.

Nors yra įstatymas prieš dumus ir suodžius, bet nėra tokio išradimo kuris galėtų sunaikinti dumus ir suodžius kad jie neitų lauk ir negultų ant miesto.

Orlaivių aikštė. Pittsburgho ir Allegheny apskrities orlaivių aikštė ir stotis budvojama ant kalno ir kaštuose \$3,551,000.

Aukšta vieta nors nelygi užlyginama ir pasidarys 1,200 ketvirtainių akrų plotas, kur bus nusileidimo aikštės ir visos reikmenys lektuvams bei tas kas eina prie stoties, aplink tą aikštę.

Church-Lebanon road nuveda į tą aikštę.

IŠ ANGLIAKASIŲ STREIKO

Pittsburgh, Pa. — Birželio 22 d. atsibuvo kitas kruvinas susirėmimas streikuojančių angliakasių su policija. Vienas darbininkas tapo užmuštas ir devynios kitos ypotos sužeista kuomet valstijos policija ir šerifai griebėsi išvaikyti demonstrantus kurie traukė ant Wildwood kasyklos. Susirėmimo paleista apie 100 šuvių tarp kasyklos sargybinių ir streikerių.

Užmuštas streikeris yra Pete Zigarac iš Wildwood.

Ypatos kurios matė visą susirėmimo eigą sako kad apie 250 streikerių ir jų moterų ėjo ant Wildwood kasyklos. Jiems kelią pastojė policija ir paleido akis edančias dujas, bet darbininkai nesusustojo ir ėjo toliau. Pasigirdo šūviai iš streikerių, tada kasyklos sargybiniai paleido riaušinius šautuvus norėdami sunaikinti darbininkus nuo ėjimo artyn, ir tada darbininkai pradėjo kristi. Iš darbininkų irgi paleista daugiau šuvių. Streikeriai suirio ir pradėjo bėgti. Policija vijosi ir sugavo tuos kurie bėgo į artimus namus. Suimta apie pora dešėtų vyrų ir moterų. Streikas tęsiasi jau penkios savaitės ir streikuoja šioje srityje apie 10,000 angliakasių.

Grąšina praplėsti streiką

St. Clairsville, O. — Kadangi šioje srityje angliakasių streikui tęsiasi kasyklų savininkai nori pargabenti streiklaužius dirbti, darbininkų organizatoriai pareiškė kad jie praplės streiką kasyklose ir kitose apskrityje. Dabar Belmont apskrityje streikuoja 2,500 angliakasių, kurie išsto streikan užjausdami W. Virginia ir Pensilvanija valstijų angliakasius.

Komunistai agitatoriai ir organizatoriai savo unijos angliakasiams, rengia "baudulių maršavimą" į sostinę ir agituoja streikuojančius angliakasius eiti.

Nušovė pašalinį

Arnold City, Pa. — Birželio 23 d. susirėmimo tarp streikerių ir angliakasyklos kompanijos policijos, prasi-dėjus šaudymui nušauta Philo Popovic, kuris išgirdęs gatvės šaudymą bėgo iš savo krautuvės pažiūrėti.

Streikeriai ryto metą surinko aplink kasyklą žiūrėti kad streiklaužiai neitų į darbą. Vienas vaikas metė kiaušinį į sargybinių ir pataikė, iš to prasidėjo šaudymas.

1931 METŲ BONŲ KUPONAI

Bonų kuponus galit prisiusiti kaipo užmokestį už "Dirvą" ir už knygas.

Nukirpkit 1931 ar anktesnių metų kuponus ir siųskit "Dirvai".

DAYTON

Rengias į "Dirvos" "Margučio" Jonines. Kiek teko patirti, ir Daytoniečių keletas automobilių važiuos į nepaprastą Joninių iškilmes, kurios atsibus Birželio 27-28 Brunswick, Ohio, Neuros darže. Dvi gražios mūsų vientautės, Adelė ir Ona Sakaičiūtės užsiregistravo į Gražuolių Kontestą. Kaipgi nevažiuoti į tokias Jonines, juk tai pirmas toks įvykis Amerikos Lietuvių gyvenime. Kitur tokių Joninių negalima matyti kaip tik Lietuvoj ant Rambyno kalno. Dabar gi pirmą kartą surengiama Amerikoje, pastangomis visų mylimo kompozitoriaus Antano Vanagačio, su pagalba dviejų laikraščių — "Dirvos" ir "Margučio".

Į tą iškilmę suvažiuos inteligentijos iš tolimų miestų. Bus geriausia proga panelėms susipažinti su kavalieriais ir pažystamiems susitikti, parapijonims pasimatyti. Prie to, žinoma, bus ir linksma dalis — programos ir šokiai.

Kvieslys.

SHENANDOAH, PA.

Iš parapijos veikimo. Šv. Jurgio moterų draugija 16 d. Birželio parengė perstatymą, "Valkata". Artistai pribuvo iš Mt. Carmel, nes Shenandoriečiai neturi savo artistų. Perstatymas atsibuvo bažnytinėje salėje. Žmonių prisirinko pilnule salė. Veikalas buvo gražus ir juokingas. Draugija padarė kelis dešetus dolarių pelno.

Klebonas Kun. Karalius sužinojęs apie tą rengimą bandė jį suardyti, davė žinią net į Harrisburgą kad pribūtų valstijos viršininkai apžiūrėt salę, buk ji nesanti saugiai įtaisyta ir kad nevytų parapijonims daryt jokių perstatymo. Bet atvykę inspektoriai apžiūrėję salę rado viską tvarkingą, tik vienos durys buvo permažos, per kurias klebonas ateidinėja į salę vaikų mokyti, tai inspektoriai liepė padidinti duris kad išeitų koks kokiai nelaimei žmonės galėtų liuosiau išeiti. Šiaipgi tos durys turi būti uždaromos ir pats klebonas neturi teisės per tas vaikščioti. Mat, parapijos komitetas paaikškino kaip dalykai stovi tarp klebono ir parapijonų.

Taigi kitiems velydamas blogo pats sau blogiau pasidarė. Savižudystė bažnyčioje. Kokia tai Airė moteris nuo Detroito atvyko į Shenandoah, kaip sako jieškot savo meilužį. Atsivežė su savim ir nuodu, kurie buvo pirkti Detroito. Nuėjęs į Lietuvių bažnyčią ryto metą nusinuodijo. Niekas jos neatsisaukė, taigi klebonas buvo paimtas ir apskrities kapinėse palaidotas.

J. Basanavičius.

IŠ LIETUVOS GENERALINIO KON-SULATO

Aukautojų įamžinimas Vytauto Didžiojo Muziejuje Kaune

Iš Vytauto Komiteto yra gautas toks raštas, kuris išaiškina dalyką:

"Vytauto Didžiojo Komitetas, atsakydamas į Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke paklausimą, turi garbės pranešti kad Lietuvių Amerikoje aukos Vytauto Didžiojo Fondui, mūsų žemiaus statymo reikalams numatomos pažymėti taip: muziejuje bus įrengtas atatinkamas skyrius, kur bus patalpinta aukotojų sąrašas, butent aukso knyga, į kurią bus surašoma pavardės aukotojų ne mažiau 50 litų ir marmuro lenta. Marmuro lentoje bus iškalta, aukų didumo eilėje, 100 pavardžių aukotojų, kurie bus paaukoję didžiausias sumas.

Visiems Amerikiečiams, Vytauto Muziejaus reikalui aukautojams, patartina tai turėti galvoje ir teiktis laiškas pranešti V. D. Komitetui kad aukos tikrai būtų atatinkamai įrašydintos.

"Knygos nusako Vilniaus likimą".

Tokiais žodžiais Laikinoji Vilniui Vaduoti Sąjunga Amerikoje (prie Vytauto Didžiojo Komiteto, 207 York Street, Brooklyn, N. Y.) kreikiasi ir paragina įsigyti po vieną komplektą tos svarbios ir indomios literatūros, kuri visapusiškai nusviečia Vilniaus, Lietuvos sostinės, likimą. Komplektas susideda iš 9 knygučių. Komplekto kaina, kaipo buvo paskelbta yra tik 3 dol. ir visi pinigai iki cento eina Vilniaus reikalais besirūpiančių organizacijų naudai. Žemiau pasirašiusi įstaiga prie minėto 9 knygų komplekto pridės nemokamai dar vieną, labai svarbią knygą Anglų kalboje "The Vilna Question - Consultations", kurioje trys garsūs tarptautinės teisės profesoriai pasako savo nuomonę apie teisingą Vilniaus klausimo išsprendimą. Todėl, vasaros laike per piknikus ir išvažiavimus geistina kompleksus išplatinti. Išuo kulturiškai-patrijotinių reikalų gal teiks susirupinti visi buvusieji profesorius Biržiškos sutikimo komitetai ypač 9 Spalio dienai besitariant.

Plungės padegelių vardu šiai įstaigai yra malonu viešai padėkuoti už duosias aukas, kurias per Liet. Gen. Konsulatą davė šie asmenys: Daktaras J. Jonikaitis iš Detroit, Mich., advokatas F. J. Bagočius iš Boston, Mass., vaistininkas ir daininkas Povilas Stogis iš Chicago, Ill., pone Jos Vianes iš Columbus, Ohio. Kiti aukavo smulkias sumas.

Kas turėtų dar noro prisidėti su aukomis yra prašomi pasiskubinti, nes aukos ilgai nelaukiant bus paštelus Plungės Lietuvių padegelių komitetui, kurio atsisaukimus visi esame skaitę.

Lietuvos Generalinis Konsulatas

15 Park Row New York.

DETROIT

Fordai bara miesto valdybą. Tėvas ir sunus Fordai, garsūs automobilių išdirbėjai, iškelia kaltinimus prieš miesto valdybą ir pabai miesto majorą buk tapo netiksliai išaiškivota miesto bedarbių šelpimo fondo net \$17,000,000. Edsel Ford reikalauja kad tardymas būtų pavesta teismui. Tikrinama kad dalykas, kuomet išeis ajkštėn, "sudrebins visą Detroitą". Fordų atstovas sako kad miesto valdyba, uždukimui miesto piliečių akių, leidžia įvairius gaudus kaslink Fordo apsiėjimų su atleistais iš darbo Fordo darbininkais.

Fordai įtaria kad Detroito viešos gerovės departamento fondą sistematiškai vagia begėdžiai darbininkai kurie turi darbus ir dirba.

Fordai patiekė miesto majorui 226 darbininkų vardus kurie dirba, gauna algas, o ima iš miesto pašalpas kaipo bedarbiai. Reiskia jie tą daro susitarę su fondo viršininkais, ir pinigų dalinasi.

Fordai savo kaltinimus išskėlė po to kai pasirodė du fondo darbininkai išaiškavojo iš to fondo virš \$200,000.

SO. BOSTON, MASS.

Nauja Lietuvių draugija. Nekurie mūsų laikraščiai patalpino pranešimus apie čia naujai susitvęrsią organizaciją, Lietuvių Profesionalių ir Pramonininkų Sąjungą (Lithuanian Professional and Commercial Association, Inc.). Bet tie pranešimai matomai buvo paduoti vadovaujantis tik gandai, todėl šiuo oficialiai suteikiam tikras žinias kaip ir kodėl ta organizacija tapo sutverta.

Keletas mėnesių atgal Bostono ir apeliokės rimtesni profesionalai ir pramonininkai suorganizavo savo draugiją minėtu vardu ir šiomis dienomis jau gautas Massachusetts valstijos čarteris. Tikslas — savitarpinė pagalba nariams, bendro pelno pamatais. Bus teikiama nariams teisių ir ekonomijos reikaluose patarimai, bendras garsinimasis ir visokia moralė bei medžiaginė parama sulyg išgalės. Sąjungos viršininkai ir inkorporuoti yra: Dr. A. J. West (Vyšniauskas), chirurgijos profesorius Middlesex College, Advokatas H. P. Lesburtas, A. J. Kupstis ir kiti.

Lietuvių Profesionalų ir Pramonininkų Sąjunga yra grynai bižniško nustatymo draugija, o šale pamatinio tikslo — teikti visokia parama nariams — dar dirbs ir apšvietos kultūros srityje.

Į šią organizaciją gali prigulėti tik Lietuviai profesionalai, pramonininkai ir augštesnius mokslus lankantieji studentai. Norintieji platesnių informacijų kreipkitės antrašu: Lithuanian Professional and Commercial Association, Inc., 332 W. Broadway, So. Moston, Mass.

Lietuvių Profesionalų ir Pramonininkų Sąjunga, A. J. West, M. D. (Vyšniauskas)

TMD. REIKALAI

T. M. D. PRISIKĖ-LIMAS

Kuomet laikraščiuose tilpo atsisaukimas T. M. D. reikaluose "Vyrai, pajudin-kim žemę" tai vienas ir labai arti stovėjusių prie T. M. D. reikalų man rašo: "Nejudyk gulinčią bėdą".

Nenusistebečiau iš to laiško, nes žinojau kad tas buvo pasakyta ne blogais norais, prasmė to išsireiškimo ta kad bereikalingai atstengiuose pajudinti letergan paguldų Draugiją, nes dabar Amerikos Lietuvių gyvenimą apėmęs pesimizmas, į viską žiurimą šal-tai pro pirštus, ir bi kokį kad ir geriausių sumanymą atsi-liepiama negatviai.

Kitas klausimas tai tas buk T. M. D. atgyveno savo dienas, atliko savo darbą, susikurus Lietuvos Nepriklausomybei, atsiradus gali-mybėms leisti Lietuvoje knygas, iš visų atžvilgių kal-ba, ir pigesniu budu, mums Amerikoje konkuruoti su Lietuvoje esamomis kny-gų leidimui organizacijomis vi-siškai nėra prasmės, ir to-del T.M.D. jau kaip tokia palikus nereikalinga.

Taip, toje nuomonėje yra didelė dalis teisybės. Lietu-voje dabar mūsų įvairi lite-ratura sparčiai dauginasi-plečiasi, kas mums T.M.D. nariams ir abelnei kulturin-gam Lietuvii tėvynai-niui duoda didelio džiaug-smo. Bet tas dar nereiskia, kad mūsų išeivijoje Ameri-koje neliko pamato ar dir-svos organizuotai susipratu-sių žmonių grupei, kokia yra T. M. D., skleisti ap-švietą minių tarpe, akstyti žmones yrie skaitymo, prie apšvietos. Ar ištisų jau mes visi esam ant tiek pra-cialiai suteikiam tikras ži-nias kaip ir kodėl ta orga-nizacija tapo sutverta.

Keletas mėnesių atgal Bostono ir apeliokės rimtesni profesionalai ir pramonininkai suorganizavo savo draugiją minėtu vardu ir šiomis dienomis jau gautas Massachusetts valstijos čarteris. Tikslas — savitarpinė pagalba nariams, bendro pelno pamatais. Bus teikiama nariams teisių ir ekonomijos reikaluose patarimai, bendras garsinimasis ir visokia moralė bei medžiaginė parama sulyg išgalės. Sąjungos viršininkai ir inkorporuoti yra: Dr. A. J. West (Vyšniauskas), chirurgijos profesorius Middlesex College, Advokatas H. P. Lesburtas, A. J. Kupstis ir kiti.

Lietuvių Profesionalų ir Pramonininkų Sąjunga yra grynai bižniško nustatymo draugija, o šale pamatinio tikslo — teikti visokia parama nariams — dar dirbs ir apšvietos kultūros srityje. Į šią organizaciją gali prigulėti tik Lietuviai profesionalai, pramonininkai ir augštesnius mokslus lankantieji studentai. Norintieji platesnių informacijų kreipkitės antrašu: Lithuanian Professional and Commercial Association, Inc., 332 W. Broadway, So. Moston, Mass.

Lietuvių Profesionalų ir Pramonininkų Sąjunga, A. J. West, M. D. (Vyšniauskas)

reikia mokyti." Tik tas žmogus daug žino, kuris žino kiek jis nežino.

Mes konkuruoti su Lietuvos knygų leidėjais nemame, ir nėra išrokavimo, atvirkščiai galime daug pagelbėti jiems, partraukdami iš tenai parinktos literatūros.

Kol Amerikoje mes įstengsime užsilaikyti, tol ir mūsų gyvenimo eiga turi būti normalė; kaip negalime apsieiti, be drapanos, be pastogės, be maisto, be briliantų, be degtinės, ir kitų smaguriavimų, taip negalime apsieiti be dvasiško maisto, be apšvietos, be teatrų, susirinkimų be draugijų, be politinių partijų, be tikėjimiskų įstaigų, be bažnyčių, ir mokyklų, ir net be tautiškių ir kitokių kapinių. Dirva plati ir visada rasis žmonių kurie remis pradėtus darbų, o ypatingai tokius darbų kultūrinius kokius atlikinėja T. M. D., bi tik bus užvesta gera tvarka, ir sąžiningai visuomeninis darbas atliekamas.

Tiesa, mūsų organizacija buvo pakrypusi į tokių žmonių rankas (kalbu apie C. V.) kurie neatliko savo pareigų, jiems suteikė narių bėdą, ir tą bėdą paguldė, tat nereikia stebėtis kad man pradėjus judyti T. M. D. reikalus buvo išsirtarta nejudyti gulinčią bėdą, bet as savo gyvenime bėdų niekuomet neturėjau, bandau patirti ką tai reiškia turėti bėdą.

Kaip greitai C. V. suspės užgirti planus naujam darbui, tai, su jumis ir vėl pasidalysime, tuom tarpu prašome siųsti kodaugiau-siai žinių iš jūsų kolonijos, kuopos, ir pavieniai, kas bu-vo nedatekliaus iš C. V. ap-sileidimo stengsimės tas klaidas atitaisyti, kas nega-vo literatūros, ar už savo mokesčius kvitų, tektės rašyt man.

A. B. Strmaitis,
G. P. O. Box 127,
New York, N. Y.

Kas gaus "Dirvai" vieną naują metinį skaitytąją gaus šią \$2 vertės knygą dovanų (Gaus ir kas pats sau naujai užsirašys)

NAMŲ DAKTARAS

Štai naudinga ir praktiška knyga, 174 puslapių didumo, tinkama turėti namuose susipažinimui su ir gydymui įvairių ligų.

Parašė Dr. A. J. KARALIUS
Išleido A. VANAGAITIS

Tvirtais viršeliais — \$2.00

"D I R V A"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Greitas Laivų Patarnavimas į Europą

Per Hamburgą mūsų Moderniniai Laivai
HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK

Išplaukia reguliariai kas savaitę. Taipgi reguliariai išplaukiami mūsų populiariai kambariniai laivai:

ST. LOUIS MILWAUKEE CLEVELAND
Prieinamos kainos

Tiesioginiai greikiečiai susisiekimai su Lietuva. Del informacijų kreipkitės į lokalius mūsų agentus

HAMBURG-AMERICAN LINE
839 Union Trust Bldg. Cleveland

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia Lietuvių Organizacija
307 W. 30 Street New York, N. Y.

S. L. A. 372 Kuopos randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.

Turtas: \$1,404,038.14

S. L. A. turi keturis apsaugos skyrius: \$150; \$300; \$600; ir \$1,000. Ligoje pašalpos savaitėje moka: \$6.00; \$9.00; ir \$12.00.

Jeigu jautiesi geru Lietuviu, jei tau apeina tavo šeimos likimas kuomet tu iš šio pasaulio pasisalinai, jei rupi paties padėtis nelaimi ar ligai ištikus — prisirašyk prie S. L. A. Prie šios organizacijos priklauso visi prakilūs Lietuviai. Buk ir Tameta tu praklinijimų tarpe! Prirašyk ir savo mažamečius — berniukus ir mergaites.

Informacijų kreipkitės į Centrą aukščiau paduotu antrašu arba į vietinių kuopų valdybas.

is.”
logus daug ži-
o kiek jis ne-

ruoti su Lietu-
sidėjais nema-
išrokovimo,
lime daug pa-
partraukdami
iktos literatu-

koje mes į-
šilaikyti, tol
imo eiga turi
kaip negali-
drapanos, be
raisto, be bri-
tinės, ir kitų,
taip negali-
dviasiško mai-
os, be teatrų,
draugijų, be
jų, be tikėji-
be bažnyčių,
net be tautiš-
apinių. Dirva
rasis žmonių
radėtus dar-
i tokius dar-
kokių atli-
bi tik bus
varka, ir sa-
neninis dar-

organizacija
į tokių žmo-
lbu apie Č.
ko savo pa-
teikė nariai
dą paguldė,
tebėtis kad
udyti T. M.
o išsirta
a bėda, bet
ie bėdų nie-
au, bandau
išsikia turėti

Č. V. suspės
raujam dar-
mis, ir, yel
uom tarpu
kodaugiau-
ų kolonijos,
riai, kas bu-
iš Č. V. ap-
šimės tas
, kas nega-
ar už savo
tektės ra-

Strmaitis,
, Box 127,
ork, N. Y.

į skai-
zanų
ašys)

AS

174
ti

Ohio

SLA PILDOM TARYBOS - "GRIEKAI"

Rašo V. J. Simonaitis.

IŽDININKAS

K. Gugis tai trečias žmo-
gus užimantis SLA. Pildo-
mojoj Taryboj svarbią vie-
tą. Iždininko urėdau įsiai-
buvo "ikištas" prieš SLA.
narių valią 1929 metų gale,
Pild. Tarybos suvažiavime,
po Tamo Paukščio mirties.
Daugelis narių tuomi pik-
tinosi, ir priešinosi jo kan-
didatūrai atėjus naujiems
rinkimams. Priežastis bu-
vo tame kad jis perbrangus
savo kelionėmis į Pild. Ta-
rybos suvažiavimus ir kad
jis, socialistas, kaipo par-
tiviškas žmogus, netinka
bepartiviškos organizacijos
viršininku būti. Bet didu-
ma balsų jis buvo išrinktas,
nes taip buvo prisakyta ma-
žai protaujantiems balsuo-
tojams, o kad tokių yra di-
duma tai ir laimėta. Ir da-
bar mes su juomi skaito-
mės kaip su tiesotu virši-
ninku.

Bet turime tiesą šiuom-
kart atsižvelgti į jo sąžinę,
kurią jis parodė Sausio mė-
nesio Pild. Tarybos suva-
žiavime. Tame suvažiavi-
me jis, kaip ir p. Gegužis,
pareikalavo duoti jam "pa-
gelbininką", kuriam savai-
tinė alga būtų mokama po
15 dolarių iš SLA. izdo. Ir
suvažiavimas tokį "pagelbi-
ninką" jam davė. Tas iš-
kabys per metus SLA. izdui
apie \$800 "ekstra".

Kada Gugis priėmė savo
tarnystą tokio pagelbinin-
ko nereikalavo nei seimė,
nei organe. Kodel dabar
jam "pagelbininko" priei-
kė? O! Atsirado reikalas.
"Naujienos" 76 nr. ant 3
pusl. rašo kad Gugis dabar
dirba didelį moralisto dar-
bą. Girdi, "šeimyniškos po-
ros kurioms Gugis išrupino
"divorsus" nesutylpų į Liet.
Auditoriją..." Tas rei-
kia kad tokiai daugybei sei-
mynų perskyrų išgavimui

p. Gugis turi pašvesti daug
laiko, visada užimtas savo
profesijos 'humanišku' dar-
bu, pertai neturi laiko at-
likti savo pareigas kaipo S.
L. A. iždininko, ir to darbo
atlikimui pasirodė reikalin-
gas pagelbininkas. Tas la-
bai aišku.

Iš kitos pusės betgi mes
suprantame kad p. Gugis
išrupindamas taip daug sei-
mynų perskyrų kraujasi
sau didelį kapitalą. Juk sei-
mynai perskyrą jis neišru-
pina už penkinę nei dešim-
tine. Toki "atpuskai" ap-
mokami šimtinėmis. Tokiu
budu šimtinių jis prisikrovė
didelį kugį. O be to jis ir
iš SLA. gauna algą. Tai
kodel jis sau "pagelbininką",
kuris atlieka jo darbą kai-
po SLA. iždininko, negali
apmokėti iš savo kišenius?
Kodel? Todel kad turi są-
žinę. Tokią sąžinę kokią
tik socialistas gali turėti.

Pirmesnieji SLA. iždinin-
kai (Skritulskas, Paukštis)
irgi samdydavosi sau pa-
gelbininkus ir mokėjo jiems
(ar joms) algas, bet mokė-
jo iš savo kišenių ir iš SLA.
izdo neprašė nei cento tam
reikalui, nors savo kapita-
lų kugius neturėjo susikro-
vę. Jie neturėjo nei socia-
listiškos sąžinės, kokią turi
p. Gugis.

Matote, mūsų dabartinė
SLA. Pildomoji Taryba su-
sitarė savos rusišos aristok-
ratija. Aristokratija pa-
prastai į viską žiuri iš auk-
što, su niekuo nesiskaito,
ir ko užsigėdė to ir siekia, be
atsižvelgimo ar tai daryti
dora, tiesota, kam patinka
ar ne. Šita aristokratiška
budą Pildomojoj Taryboje
parodė p. Gegužis ir p. Gu-
gis, kurie nestengdami at-
likti savo pareigų kaipo S.
L. A. viršininkai, kitur už
darbiaudami, SLA. pinigais
samdosi sau "pagelbinin-
kus", manydami kad visi
turi priimti viską ką jie pa-
daro, už gerą.

Be reikalo p. Vitaitis aiš-
kina V. Pukui kad jiedviem
tuos pagelbininkus "davė"
kontrolės komisija. O kur
ta komisija gavo tokią tei-
sę ir galybę? Izdo globė-
jas p. Raginskas pasakė p.
Živatui Wilkes-Barre, Pa.,
kad "pagelbininkų" davimas
Gegužiui ir Gugiui "yra ne-
legališku, bet, kad kontro-
lės komisija leido, tai iki
seimui jūs nieko nepadary-
sit, galit protestuoti ar ne."
Ar ne aristokratiškai? Nei
iš šio nei iš to kontrolės ko-
misija (susitarus su Gegu-
žiu ir Gugiui), pasidarė auk-
ščiausia įstaiga, ir ką jūs
giliuojat, ką ji darys tas tu-

ri buti legališku, ar jūs pro-
testuosit ar ne!

IVAIRIOS KOMISIJOS

SLA. komisijos jokio vei-
klumo neparodo, ypač nuo
tada kada seimai pradėjo
"kept" gatavas komisijas.
Seime paskyrė "komisijų
komisiją", ta pasižūrėjo į
smalsesnius delegatus, su-
rašė juos į kategorijas, per-
skaitė, delegatai pakėlė
rankas ir komisijos išrink-
tos, be jokio atsižvelgimo
ar į tas komisijas patenka
žmonės tinkanti savo parei-
goms, ar užsitarnavę tokias
vietas užimti, ar žinomi or-
ganizacijoje. (Nuo Red.:
Pereitame seime kandidatų
į komisijas griežtai cenzu-
ravo Gegužis ir Vitaitis ir
tik tokius asmenis "priėmė"
kurie išrodė jiems artimi,
kad padėtų jų mašiną suk-
ti toliau. Tik nekurie as-
menys inėjo "pašaliniai",
kuomet nebuvo užtektinai
"savų" arba buvo priversti
įsileisti "pašalinį".)

Ačiū tokiam "kepinimui"
komisijų, į jas patenka
žmonės tik vietas užimti.
Tą lyg patvirtina P. T. su-
važiavimų protokolai, ku-
riuose niekad nesimato jo-
kių balsavimų, tik "nutar-
ta" ir viskas. Išrodo kad
tuose suvažiavimuose už-
tenka vienam kuriam ką
pasakyt ir jau "nutarta".

Kalbant apie komisijas,
pav. tenka prisimint kad ir
Apšvietos Komisija "iškep-
tą" pereitame seime. Į šią
komisiją budavo renkama
žmonės bent turinti palin-
kimą ar nusimanyimą apie
literatūrą. Dabar turime
šitoj komisijoje žmones ku-
rie apart Angliško dienraš-
čio vargiai kitokią literatū-
rą pažysta, nes ne tik lite-
raturoj niekur nepasirodė,
bet net organe organizaci-
jos nariams neužsirekomė-
davo, nors jų pareiga lai-
kas nuo laiko organe šį ar
tą parašyti. Ak, tiesa, ši-
toje komisijoje yra vienas
žmogus su literato preten-
zijomis, bet ir tas lyg išjuo-
kimui šitos komisijos, ne-
pažysta SLA. tradicijų, nes
kalba neva apie SLA. rei-
kalus, socialistų malūne,
vieto kalbėti savo organi-
zacijos organe. Reiškia, jis
nežino kur stovi, kam už-
ima vietą, nei gi supranta
kad netinka SLA. Apšvie-
tas Komisijos autoritetu
prisidengus dainuot sveti-
moje kamaroje.

(Nuo Red.: Į Apšvietos
Komisiją inėjo du ne "savi"
kaip juos Vitaitis supranta,
todel čia apkalbamam vie-
nam Vitaitis neduoda orga-
ne vietos. Antras irgi yra
rimtas ir atsakantis, bet su
juo organo redakcija nesi-
skaito. Trečiasis yra "sa-
vas", nes tos komisijos pir-
mininkas, ir jam daugiau-
sia pritinka kas viršuje a-
pie visą komisiją rašoma.)
Kitą kartą pakalbėsime
apie "Tėvynės" redaktorių.

KERENSKIS PRIEŠ SOVIETUS

Paryžius. — Kerenskis,
kuris buvo laikinai Rusijos
valdovu carą nuvertus, čia
skaitosi komandierium an-
ti-komunistų judėjimo.

Kerenskis leidžia laikraš-
tį Rusų kalba ir skelbia rei-
kalingumą Rusams tremti-
niams sukilti prieš Maskvos
sovietai carus.

Kiti kaltina Kerenskį už
užveisimą Rusijoje bolševiz-
mo.

KUDIKIŲ PAMETIMAS

New Yorko mieste kas
mėnuo buna pametama po
penkis kudikius. Jie ran-
dama palikti tamsiuose už-
kaboriuose, bažnyčių sėdy-
nėse, priemenėse ir už bač-
kų sąslavyuose.

Su kiekvienu pamestu ku-
dikiu galima sakyti yra vie-
na apleista motina.

Nors gal but nekurie tie
kudikiai numetami motinų
kurios vargsta ir neturi iš-
ko jų maitinti, vienok didu-
ma jų yra gimusių iš mer-
gaičių, kurias jų suvedžio-
tojai paliko bėdoje.

Šita padėtis sunku patai-
syti nežiurint visų geriau-
sių pastangų.

Viena Amerikonė viešojo
gyvenimo žinovė, poni Fer-
guson, sako kad kolei me-
turėsim vedybų instituciją
tolei turėsim ir neteisėtai
gimusių kudikių. Jos nuo-
mone, mus turi sudrebinti
ne faktas kad tokie kudi-
kiai gema be vedybų, bet
kad jų motinos yra priver-
stos mūsų visų viešos opi-
nijos slėpti juos pametant
kur užkampiuose. Juk tik
del mūsų nustatytos gėdos
mergaitė nedrįsta pasau-
liui pasirodyti su kudikiu.

Mūsų socialė sistema tu
rėtų būti ant tiek supratin-
ga, sako p. Ferguson, kad
kiekviena mergaitė-motina
galėtų atvirai prieiti prie

durų kudikių ligoninės ir
palikti savo kudikį rankose
tų kurie jį užžiūrės, arba,
jeigu nėra tokių vietų, kad
galėtų apsirūpinti kudikio
ateičia.

Kodel tai tas tapo mote-
rų baimės dalimi? Kokia
ta mūsų religija kad išauk-
lėjo merginos prote mintį
jog numesti kudikį be jo-
kios atodairos yra geriau
negu duotis žmonėms žino-
ti? Reikėtų mums pažiū-
rėti tokiai priimtai moraly-
bei stačiai į akis. Nes tai
yra tokia klaida kurią ge-
riems žmonėms sunku yra
išsiaiškinti.

BAŽNYČIŲ NUOS- TOLIAI

1928 metais įvairių tiky-
bų bažnyčios Suv. Valstijo-
se gavo apie 1,000,000 nau-
jų parapijonų. 1929 metais
gavo 242,748 naujus para-
pijonus, o 1930 m. — tikrai
88,350.

Taigi pereito meto baž-
nyčių narių padaugėjimas
parodo žymų sumažėjimą,
ir nežiurint dviasiški tik-
rinimo kad blogi laikai at-
kreipia žmones atgal prie
Dievo, taip visai nėra. Nes
nepelno žmogus — nepelno
nei Dievas (bažnyčia).

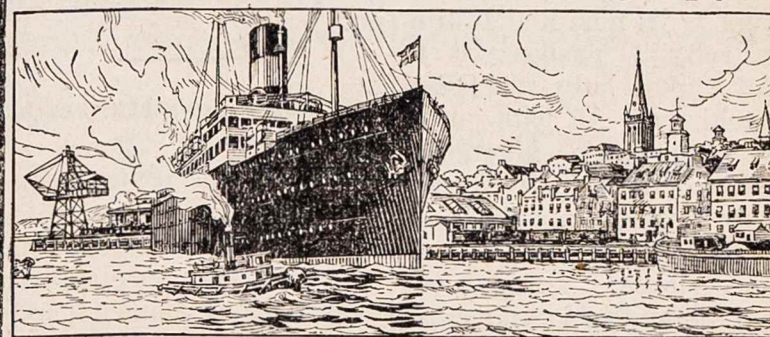
Naujų narių gavo svar-
biausia Katalikų ir Episko-

palų bažnyčios. Abi tos ti-
kybos deda nepaprastas pa-
stangas palaikyti savo pa-
sekėjus, ir reikia pasakyti
kad jų nariai-parapijonys
pasidaugino gimimu, o ne
atsivertimu pabėgusiųjų.

Imant Metodistus ir Bap-
tistus, sunku pasakyti kaip
buvo tarp jų, nes Metodis-
tai neteko 43,211 parapijo-
nų, Baptistai gi gavo 74,703
naujus.

Brazilija išmetė iš alfa-
beto tris raides: W, K, ir
Y. Jų vietoj naudos U, Q,
ististus, sunku pasakyti kaip
ir I.

K L A I P E D O N

SKANDINAVŲ-AMERIKOS LINIJA ATLANKYKIME LIETUVĄ

Remkime Savo Uostą — Klaipėdą
kam baladotis po šventimus kraštus, kuomet del Lietuvių yra
palaikomas nuolatinis susisiekimas
NEW YORK—KOPENHAGA—KLAIPEDA

Amerikos Lietuvių Jaunųjų Ekskursijas
Rengia Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras

Liepos-July 3 d. Laivu "FREDERIK VIII"

Liepos-July 25 d. Laivu "UNITED STATES"

Užgirtos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos.

Visos pastangos bus pašvesta padarymui kelionės atmintina ir pilna
įvairumų ir malonumo del tų kurie dalyvaus ekskursijoje.

Reikalausk Nuo Savo Agentu Laivakortės ant

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

Lietuvos Pastų Valdybos Kontragentali Pastui Vežioti

27 WHITEHALL STREET NEW YORK CITY
248 Washington St., Boston, Mass. 130 No. La Salle St., Chicago, Ill.
969 St. Antoine Street Montreal, Que., Canada

*Apsaugok savo Adomo Obuolį!!**

Ne Naikink Savo Gerklę Šiurkščiais Erzinimais

"Vietoje to
pasiimk LUCKY"

Uždėkite savo pirštą ant gerklės — ant vadina-
mojo "Adomo Obuolio." Jūs dabar aktualiai
palytėjote larynxą. Tai jūsų garsinė dėžė —
kurioje jūsų garsinės gyslos.

Savo gerklę apsaugoti — atsimink, kad 20.679
Amerikos gydytojai yra pareiškę, jog LUCKIES
mažiau erzina gerklę negu kiti cigaretai.

Vienas gydytojas rašo:

"Aš rūkau Lucky Strike jau penki metai ir
persitikrinau, kad jie mažiau erzina gerklę negu
kiti cigaretai."

Kitas gydytojas rašo:

"Lucky Strike mažiausiai erzina jautrias ir
išleptas gerklės."

"SPRAGINIMU" pašalinami tam tikri erzina
šiurkštumai, kurie yra kiekviename žaliame
tabake. Tai jūsų gerklės apsauga — prieš knitėjim-
mus — prieš kosulį. Apsaugok savo brangią
balsą.

PAKLAUSYK
PER RADIO—
Lucky Strike
šokių orkestro,
kuris griežia
kiekvieną An-
tradienį, Ketvir-
tadienį ir Šešta-
dienį, vakarais
per N. B. C. ra-
dio stotis.

"It's toasted"

Spraginimui naudojami Ultra Violetiniai spinduliai

Saulės spinduliai nokina—šiluma švarina

Jūsų Gerklės Apsauga — Prieš knitėjimus — prieš kosulį

Greičiausi

Pasaulyje Laivai

BREMEN EUROPA

Mažiau Negu 5 Dienas Ant Vandens
per Charbourg-6 dienos per Bremen
TIK 7 DIENOS LIETUVON
Spec. traukis iš Bremerhaven
Arba ekspresiniu laivu

COLUMBUS

Taipei savaitiniai išplauki-
mai gerai žinomi
Lloyd Cabin laivais.
Informacijos iš vie-
tinių agentu arba
1119 EUCLID AVE.
CLEVELAND

NORTH GERMAN
LLOYD

Kas gaus "Dirvai" vieną naują metinį skai-
tytoją gaus šią \$2 vertės knygą dovanų
(Gaus ir kas pats sau naujai užsirašys)

TUKSTANTIS IR VIENA NAKTIS

Gražiausių senoviškų pasakų knyga su dau-
gybe paveikslų. Tvirtais viršeliais, 700 p.
Tai yra pasakų knyga kuri niekada nepasęsta.

Kaina tik \$2.00.

"DIRVA"

6820 Superior Ave.

Cleveland, O.

Dienos Klausimais

MUSSOLINI IR TIKEJIMAS

Italijos premjeras ir diktatorius Mussolini sako jog religija žmogui yra reikalinga ir jis nori kad Italijoje religija pasilaikytų ir kad vaikai būtų mokinami katekizmo. Aš pats pasiūsiu juos prie komunistų sekmadieniais jų uniformose ar kaip kitaip, sako Mussolini. Bet tai čia ir baigiasi viskas. Kunigai yra tam, ar leidžiū kunigams tą atlikti, nes tas yra religija. Bet viskas kitas yra politika, o tą tai aš pats atliksiu.

„Aš nepavelsiu niekam paliesti nieko kas priklauso valstybei. Mano formula aiški: viskas valstybėje, niekas už valstybės, niekas prieš valstybę. Vaikas, kaip tik yra gana senas mokyti, priklauso tik valstybei. Niekas jo dalinti neprivalo.“

Italijos kunigų akcija buvo ir mokymas vaikų neapkęsti fašizmo, prieš ką Mussolini sukilo ir pradėjo griauti kunigų politiką.

Tas pats padaryta ir Lietuvoje: uždrausta kunigams (ir kitiems) organizuoti jaunus mokyklų vaikus ir politiškas grupes ir kunigams uždrausta varyti politiką iš sakyklų. Net pertraukta ryšiai su Vatikanu už nesuvaldymą kunigų.

Lietuvos Skola Amerikai

Po karo Lietuva iš Suv. Valstijų pasiskolino \$4,981,628.03, kuriuos gavo ne pinigais bet maistu ir karo reikmenimis. Ta paskola žymiai sustiprino besikuriančią valstybę, ir gauta penktu nuosimčiu. Kada Lietuvai prisiėjo kalbėtis su Amerika dėl skolos atmokėjimo, jau buvo priaugę nuosimčių \$1,048,371.97. Ir ji buvo nemokėti. Tada susitarta tą sumą pridėti prie paskolos sumos, iš ko susidarė suma \$6,030,000. Tą Lietuvai pažadėjo Amerikai išmokėti per 62 metus, trečiu nuosimčiu. Tokiu būdu (su nuosimčiais) per 62 metus Lietuva Amerikai sumokės net \$14,531,940.

Iki Birželio 15 d, 1931 m. Lietuva paskolos sumos jau atmokėjo \$234,783, o nuosimčių \$892,250. Jei aliantams kada nors pavysėtų gauti sumažinimą savo skolų sumos Amerikai, ar kokių kitokių palengvinimų, būtų gerai jei ir mūsų diplomatija neprimiegotų progos gauti ir Lietuvai atitinkamos dalies. Lietuva taip pat visą laiką buvo simpatinga aliantams ir Vokietijos priešininkė. O likusią dalį, jei Amerikos Lietuvai mokėtų bendrai ir stipriai veikti, tada maž būtų galima paversti stipendijomis Lietuvos moksleiviams eiti mokslus Amerikoje. Kada Amerika gavo iš Činijos atlyginimą už taip vadina-mo Boxerų sukilimo padarytus nuostolius, ji pinigų paverė stipendijomis Činijos studentams eiti mokslus Amerikoje. Lietuvų tautos ateiviai ir Amerikos garbei būtų labai gerai jei ir Lietuvos skola būtų su-

vartota panašioms stipendijoms, tik, suprantama, Lietuvų studentams, ne Činij.

Pasaulinis Kooperatiškas Judėjimas

Visame pasaulyje kooperatiškas veikimas apima 41 šalį. Jose yra 229,000 kooperatiškų skyrių su bendru narių skaičium apie 70,000,000.

Prie to yra dar 15,000,000 ypatų susiriusių su kooperatiškais kredito draugijomis. Bendra metinė apivarta tarp narių siekia \$14,000,000,000.

Vartotojų draugijos turi 48,233,000 narių; gamintojų kooperativai 131,230 narių; agrikultūrinės draugijos — 22,403,000 narių.

Suv. Valstijose yra virš 2,500 kooperatyvų, jie turi apie 750,000 narių ir daro apivartą i metus už \$225,000,000.

Jeigu uždarysi duris visiems paklydimams tai ir tiesa paliks už durų.

VASARA

Aplink kur pažiūri žiedai ir gėlynai
Man šypsos ir tiesia rankas,
Ir tie svyrunėliai baltieji beržynai
Su paukščiais dainuoja dainas.

Ir sodžiaus jaunimas, girdėti, dainuoja.
Dorodami šieną lankoj,
Ir jų ta dainelė taip širdį vilioja
Kaip skamba ir plaukia tyloj.

Ir plaukia akordai džiaugsmų susipynę
Tyliai per pievas, laukus,
Ir miršta erdvėje man tyliai priminę
Jaunatvės auksuotus laikus...

Juk mano jaunatvė lyg vasaros gėlės
Žydojo visai nesenai,
Dabar bepaliko vien tik svajonėlės
Ir gražūs, jausmingi sapnai...

Dainuoja jaunimas aplinkui laukuose,
Ir čulba paukšteliai linksmai,
O aš, jų užburtas, akordus vėjuosi,
Ir šelsta nubudę skausmai...

Jonas Morkunas.

LIETUVNINKAI MES ESAM!

(Jono Jonylos—iš jo raštų)

Lietuviai, Dzukai, Žemaičiai,
Latviai mūsų giminaičiai:
Drąsus, stiprus dvasia, kunu,
Nes paeinam nuo galiunų.

Tai man tai, tai tikrai
Mes paeinam nuo galiunų!
Lietuva mūsų giminė,
Mūsų motina-tėvynė.

Motinėle, geradėja
Nepaliaukime mylėje!
Tai man tai, tai tikrai
Nepaliaukime mylėje!

Kalba mūsų graži begalo;
Niekas jos neikint neprivalo;
Svelniai, meiliai širdį lyti,
Net malonu paklausyti!

Tai man tai, tai tikrai
Net malonu paklausyti!
Ei, Lietuvninkai mes esam:
Visad Lietuvą mylėsime!

Vis mylėsime kiek galėsime,
Tik Lietuviškai kalbėsime!
Tai man tai, tai tikrai
Tik Lietuviškai kalbėsime!

Rusija "Šviečiasi"

1914 metais, carui valdant, kada dar po Rusija buvo Lietuva, Latvija, Estija, Suomija ir Lenkija, ir Rusija skaitėsi 130,000,000 gyventojų, pradinės mokyklas lankė tik 7,250,000 vaikų.

Prie komunistų, 1930 m., jau tas mokyklas lankė arti dvyk tiek mokinių.

Reiškia, apšvieta sovietų Rusijoje "kyla". Bet ta apšvieta yra vienpusiška, tiesiog mulkinimas vaikų, nes nieko nemokinama kito, šalinio rašymo, skaitymo ir aritmetikos, kaip tik klasiškos neapikantės ir auklėjamosios mokyklos.

Simonas: Ne, degtinės negeriu. Alaus duok. Liežuvis tiesiog į kaulą pavirsta per kiauur dieną mokslinėje.

Justas: Kaip tau tai šviežio parnešiu. Smart vyrai! Palauk! (Išėina).

Lietuvaitė Lakunė

Lietuviai jau turi ir pirmą moterį kuri gavo lakunę laisnį oroplanais skraidyti. Tai p-lė Steponaitytė Kaune, kuri šiomis dienomis baigė oru skraidymo kursą.

Aero klubas Kaune mano nusipirkti šešių keleivių Junkers mados lėktuvą ir daryti biznį vežiojant mēgėjus paskraidyti.

(Tas iš pereito num.)

Scena 5.

Tie patys ir Simonas.

Simonas (linksmai ineina, deda knygas ant stalo): Mamyte, kvotimus išlaukiau, ir aš jau architektas! (Apkabina motiną, paskui tėvą ir Antosę.)

Zenonas: Suneli mano, nežinau kaip reikia Dievui padėkoti, taip mums viskas gerai sekasi....

Justas (artinasi su blekine): Visa ta laimė reikia pakrapyti kuo nors. Gerk, Simai, čia rasi įkvėpimo! (Simonas atstumi blekinę.) O gal nori vieną šnapsulį? Štai ve.... (išsitraukia iš kišenios bonkutę.)

Augustas: Kam tuos nuodus visiems kailioji?

Justas: Kai kam nuodai tai gyduolė. O kai kam gyduolė tai nuodai.... Simui tai bus gyduolė.... Gerk vieną!

Simonas: Ne, degtinės negeriu. Alaus duok. Liežuvis tiesiog į kaulą pavirsta per kiauur dieną mokslinėje.

Justas: Kaip tau tai šviežio parnešiu. Smart vyrai! Palauk! (Išėina).

Scena 6.

Tie patys, Simašienė ir Rokas.

Simašienė (staiga ineina, aimanuodama, Rokas įsėka paskui ją): Jezau-Marija, kur aš dingsiu! Kas reiks daryti vienai palikus?... Rokas pasidavė į kariumenę! (Rokui) Vaikeli, ką tu padarei? Tu vienas esi, turi seną motiną, tau nereikėjo eiti.... Tau galvoj negeriai pasidare....

Rokas: Išėisiu, ir sugrįšiu. Žiogiens Pranas trys mėnesiai kaip Francuzijoje, o iki šiol dar sveikas ir gyvas. Mamyte, nekaltink mane. Mes sutarėm visi, negalima kitaip.

Simašienė (Zenonui): Kumai, del Dievo, ar tu neatkalbintum to laidoko? Kad būtų jaunesnis, gerai diržu iškapočiau per kelnes, žinotų kiek motinai širdgelos padaro!

Zenonas (Rokui): Sakyk, ar tiesa? Ką tu sumanėi?

Rokas: Aš negaliu atsilikti, visi mano draugai pasidavė. Gėda man palikti kaip kokiam baukšliui.

Justas (pareina su pilna blekine): Kai Simašienė ateina tai jau trukšmas. Kas dabar pasidarė? (duoda blekinę Simui, paskui kitiems.)

Simonas (atsigėres duoda Rokui ir visi kiti geria paeiliui): Nesibarkit ant savo sunaus. Jis sugrįs sveikas ir linksmas. Jei karas paskelbta tai kas nors turi kariauti.

Augustas: Kad nebūtų kvailių niekas ir karo nepaskelbtų. Jei niekas neima tai patys pasiduoda. Maistas kanuolėms.

Justas: Kai aš pažiūriu į Augustą man prisimena septintas smuktas karunkos. Visados suruges kaip seni kopustai. Alaus išsigerk, pasaldink tą rugštį gyvenimą.

Augustas: Koks tu butum laimingas jei butum užgimęs karve ar arkliu. Jie žino kada sustot gerus.

Justas: Du sutvėrimai ant šios žemės labai mane gaudina pasižiūrėjus į juos. Vienas tai asilas. Man Rusų kariumenėje tarnaujant, turėjom vieną asilą, suvargusį, nusvirusiom ausim, pasižiūrusiais plaukais, nejaukų, rambų ir viskam priešingą. O kitas tai mūsų Augustinas. Taip panašus vienas į kitą....

Simašienė: Ne piemeniškių barnių klausytis atėjau.... Patarkit kaip sulaukyt Roką nuo to beprotiško užsimanymo!

Justas: Beprotiško? Labai protingas! Jis Amerikos sunus, už savo tėvynę turi kariauti. Tai vyrai, turi drąsos.

Augustas: Kad tu toks drąsulis ko lauki? Senai reikėjo pasiduoti! Lengva svetimą turtą aukomis išdalinti.... (Simašienė) Paduok pareiškimą valdžiai jog esi našlė, jis tau užlaikymą duoda. Ir paluosuos.

Simašienė: Štai kur žmogus, žino ką kalba. O tau žilė galvoj, rimtumo truksta.

Augustas: Ne rimtumo, proto truksta. Antosė: Kam tie užgauliojimai! Kaip purvais drapstotės vienas kitą. Justas nėra taip blogas kaip manot!

Justas: Į sveikatą mano užtarėjos! Valio! valio!.... Reikia iš bonkutės! (Išima bonkutę) Kam nuodai, kam gyduolė! Man tai širdies suraminimas.... užmarša vargu! Gyvenimas, geriau sakyti vergija.... šiame pasaulyje ne viskas gerai: ašaros, vargai, širdgėla, apvyla.... Kas ramina sielą, gesina širdies liepsnas, tai yra gyduolė.... Patraukim iš bonkutės! (Gerai.)

KUMUČIŲ ROJUS

Keturių Veiksmų Tragi-Komedija

Parašė J. J. Zolp

Barbora: Justuti, tu per daug bičiuliauji su bonkute ir blekinėle. Jau septinta savaitė be darbo. Darbininkai gaudomi nuo gatvės, o tu neini dirbti, kasdien išsiiputęs. Kas bus, sutaupyti pinigai greit išeis. Pirmiau to nedarydava!

Justas: Kaip senai pas jus gyvenu?

Zenonas: Bus jau penki metai.

Justas: Tai ilgas laikas. Aš pamėgau jusų šeimyną ir dabar gaila. O, ką čia tau žinju niekus.... Žinai! išsigerkim!

Simonas: Sakei paklausysi mane, negersi daugiau....

Barbora: Ką norėjai pasakyti, Justuti?

Augustas: Jis nustos gerti kaip šeškas nustos dvokti....

Justas: Tu, misis, jei žinotum tai ir gerai užsitrauktum! Paklausk Simuko. Reikia biskutų ant drąsos (geria). Kad aš pasigeriu tai man tą laiką Dievas į amžių nerokuoja. Pasigėres užmiršti ar danguje ar pekloj gyveni. Paklausk Simoną jei aš neteisėybę kalbu! (Mirksi Simonu pasisakyt.)

Barbora: Ką sakai?

Justas: Paklausk Simuko. Jis nera mus, nedrysta pasisakyt....

Barbora: Šimai, kas per paslaptis? Simas: Mamyte.... aš su Roku pasi-

daviau į kariumenę....

Barbora: Ką sakai?!

Antosė: Tu irgi pasidavei?....

Zenonas: Rokai, kas čia darosi?

Rokas: Simas, aš ir Weberių Ilgas i dar septyni Lietuviai....

Barbora: Simonai, ar ir tu?!

Simonas: Taip, mamyte, ir aš....

Barbora: O, Dievulėliau, mano pasku-

tinis!.... Šimai, ar į grabą nori mane nuvaryt?!

Justas: Sakiau kad čia reikia išsiger-

ti....

Simonas: Mamyte, aš nekaltas. Tur-

but tokia liga užėjo. Po kvotimų mokyto-

jas paklausė kiek liuosnorių užsirašys

kariumenę. Visi stojo — aš vienas ne-

lėjau neiti. Man gėda, lyg Lietuvio sunu-

neturėtų drąsos kaip kiti.

Justas (lyg atbūdęs, blekine rankoje)

Simai, tai jau tu, vadinas, kaip tai sakant

prisirašei, užsirašei ir pasirašei? Dabar

ant drąsos.... Šia patrauk iš blekinės

Sveiks!.... (pats geria ir jam duoda.)

Simonas (pastumia į šalį): Negaliu

skauda man čia.... (ranką uždeda ant

krutinės.) Tėvelis supranti, kitaip nega-

lima buvo....

Barbora: Simuti mano brangus.... ne-

peikiu tavo pasielgimo, bet.... aš tikėjau

sau.... (verkdam) Suprask motinos šir-

dį.... Tikėjau užsiauginti sau....

Simonas: Nepykite, mamyte, rods vi-

suomet buvau paklusnus. (Tėvui) Tu

Lietuvis, aš tavo vaikas, tavo kraujas ma-

no gyslose teka. Vakar girdėjau prakal-

bą. Kalbėjo Lietuvis. Sako, kurie negali

te stoti į kariumenės eiles, pirkit Laisvės

Paskolos Bonus, pagelbėkit išrikuoti ka-

reivius, pagelbėkit nugabenti amuniciją

gal iš griuvėsių, iš pelenų kruvos, iš krau-

jų upės, iš kalnų lavonų mūsų jaunikačių

prisikels iš numirusių mūsų brangi tėvynė

Lietuva. Gal mūsų pasišventimas pagel-

bes išplėsti Lietuvą iš po letenos Rusų

meškos. Tėveli, aš neturiu dolarių auko-

ti, dėsiu savo gyvastį ant aukuro už Lie-

tuvos laisvę. Kalbėtojas giliai įbrėžė į

mano širdį Kudirkos žodžius:

„Kol dega krutinėj šventa ugnis toji

Kur traukia prie darbo ir duod tiek vieko

Jog menkas ir silpnas net milžinu stoja,

O dirbk, idant netų ugnis ta ant nieko.“

(Bus daugiau)

Lengvas Budas Išmokyti Angliškai

3072. Lengvas Budas Išmokyti Angliškai. Rankius reikalingiausių žodžių ir pasiskalbėjimų. Knyga su-taisyta taip lengvai ir snprantamai, kad kiekvienas gali greit išmokyti kalbėti angliškai. Jo-je telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai, pasiskalbėjimai darbo įsiekant, važiuojant kur nors, nuejus krautuon, pas daktarą, pas barzda-skutį, pas siuvėją, ir tt. Su ištarimu ir Lie-tuvišku išaiškinimu. 95 puslapių didumo....35c

LIETUVOS

ŽEMLAPIAI

30c

Šiuose žemlapiuose randasi visi di-deli miestai, taipgi miesteliai, baž-nytkaimiai; upės, ir tt.

(Kurie vietiniai patis atsiims mo-kės tik po 25c.)

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

JUROS MERGA

Nauji Prenumeratoriai:

M. Bulkevičius, Northam-pton, Mass., rašo: Siunčiu jums \$1 už knygą "Juros Merga" ir prašau įdėti ma-no vardą jei dar ne vėlu.

D. Turskis, iš Jelgavos, Latvijos, rašo: Nors man dabar brangu pinigai, bet visgi norėčiau turėti knygą "Juros Merga", taigi užsi-rašau ją ir tuoj prisiūsiu pinigų kartu su prenume-rata už laikraštį. Prie to prisiunčiu aprašymą apie Mintaują.

D. Turskis prenumeruo-davo visas "Dirvos" leidžia-mas knygas Amerikoje gy-vendamas, ir dabar seka "Dirvą" ir neatsilieka nuo užsiprenumeravimo knygu.

J. J. Zolp, iš Chicago, Ill., autorius "Kumučių Rojus", rašo: Siunčiu čekį sumoje \$1.50, už ką meldžiū prisiū-sti knygą "Juros Merga".

J. Taučiokas, iš Chicago, Ill., rašo: Siunčiu Lietuvos Bono kuponą 1931 metų, iš-čo paskaitytik \$1 už "Dir-vą" ir \$1.50 už knygą "Ju-ros Merga".

St. Juodvalkis, vietinis, užsimokėjo \$1 už knygą "Juros Merga" ir \$2 už "Žmonijos Istoriją".

Antanina Lukšienė, Wa-terbury, Conn., rašo: Nėriu uti prenumeratorė knygos "Juros Merga", prisiunčiu \$1 stampomis.

Leonas Silvestras iš Buf-falo, N. Y., rašo: Mačiau kad gali užsiprenumeruot apysaką "Juros Merga" ir tie kurie "Dirvos" neska-i-to, taigi prisiunčiu \$1.

KAS DAUGIAU?

Tapkit prenumeratorium gražios apysakos "Juros Merga" prisiūsdami \$1 ar-ba \$1.50. Knyga graži, pa-veiksluota. Joje tilps jūsų vardas jei užsisakysit da-bar. Vėliau kaina bus pa-branginta, nes knyga dide-lė, virš 300 puslapių. Užsiprenumeravimui šios knygos nereikia buti "Dir-vos" skaitytoju: kas prisiū-s \$1.50 ar \$1 tas gaus knygą.

Muzikos, Dainų ir Juoko Mėnesinis žurnalas "MARGUTIS"

Išėina kas mėnesį nuo 16 iki 24 pusl. storumo. Eina trėti metai. Jame telpa kas numeris 2 daina-les, chorui, arba solo, duetams. Dainelės lengvutės su pritarimu piano.

Chorams pigu ir naudinga. Rašykite savo giminėms ar pažy-stamiems Amerikoje lai jie jums už-rašo "Marguti".

"Margutio" kaina metams \$3 (30 litų). Amerikoje \$2.

"Marguti" leidžia ir redaguoja Komp. A. Vanagaitis.

Priedo duodama juokingas Simt-metinis Margutio Kalendarijus.

Adresas:

"MARGUTIS"

2437 West 69th Street

Chicago, Ill. U.S.A.

VISIEMS IDOMŲS

LEIDINIAI

Dvisavaitinis didžiausias Lietuvoje

ilustruotas žurnalas

"NAUJAS ŽODIS".

Išėina jau septyni metai.

Jis tiekia gausiai vaizdų ir idomiau-sių apysakų, rašinių, spalvotų pa-veikslų. Lietuvoje "N. Žodžio" kai-na metams 12 litų. Amerikoje me-tams \$2.00.

"Naujas Žodis" su priedais: 12 idomų knygų romanų kainuoja me-tams Amerikoje \$4.40. Knygos at-skirame pardavime kainuoja nona-mažiau 2—3 litus, o išsiraše kaipo priedus skaitytojai gauna po 1 lt. ir tai su pristintimu.

"DIRVA"

6820 Superior av. Cleveland, O.

DS
IA
ratoriai:
Northam-
Siunciu
ga "Juros
idėti ma-
ne vėlu.
Jelgavos,
Nors man
nigai, bet
rēt knyga
aiği užsi-
prisiųsiu
prenume-
Prie to
ma apie
numeruo-
s" leidžia-
rikoje gy-
bar seka
lieka nuo
o knygu.
icago, Ill.,
u Rojus",
š sumoje
ju prisių-
Merga".
Chicago,
Lietuvos
1 metų, iš
už "Dir-
nygą "Ju-
vietinis,
iz knyga
ir \$2 už
".
lenė, Wa-
šo: Nqriu
e knygos
prisiunciu
is iš Buf-
Mačiau
numeruo-
lerga" ir
" neska-
1 \$1.
- AU?
eratorium
s "Juros
mi \$1 ar-
grazi, pa-
tilps jusų
akysit da-
a bus pa-
nyga dide-
pių.
vimui šios
buti "Dir-
cas prisiųs
us knyga.
ir Juoko
malas
"IS"
6 iki 24 pusl.
eti metal.
eris 2 daine-
ductams.
su pritarimu
dinga.
me ar pažy-
je jums už-
tams \$3 (30
ir redaguoja
kingas Šimt-
endorius.
"IS"
i Street
U.S.A.
OMUS
AI
as Lietuvoje
nalas
"DIS",
i metal.
q ir idomiau-
palvuoty pa-
žodžio" kai-
merikoje me-
priedais: 12
kainuoja me-
Knygos at-
nuoja nema-
širas kaip
na po 1 lt.
evland, O.

Juros Merga

APYSAKA IŠ TOLIMOS PRAEITIES

Parašė K. S. Karpus

(Taša iš pereito num.)

Pamatęs juos pareinant, Fengas isakė savo ištikimajam paklausti kodel nepareina jos palydovai. Geruta atsakė kad Ramojus paliko juos savo nelaisviais iki nebus atlikta tarybos. To Fengui pakako, neš kas jam keli Zuvedai, kuomet jis tuoj gaus į savo nagus visus Girulius ir išnaiskins...

— Kodel Rolfas parnešamas? — paklausė špiegas iš pilies sienos.

— Todel kad jis bandė kalbėti tai kas tavo pasiųstiems palydovams nepatiko, — pridėjo Geruta.

Palengva atsidarė pilies vartai ir Giruliai pirmą kartą inėjo į pilį savo priešų ir draugų, bet inėjo kaip draugai, kur jų laukė mirtis, jeigu viskas eisis taip kaip Fengas paruošęs turi.

Ramojus ir Fengas

Kada pilies vartai užsidarė ir tarp stiprių sienų atsidurė buris Girulių su Ramojum, prieš juos visu žiaurumu pasirodė Fengas. Jis buvo ištikinęs kad Geruta padarė viską kaip Fengui reikėjo, o tuo tarpu pilyje esantieji jo špiegai prirengdinėjo vyrus staigiam užpuolimui ir nužudymui Ramojaus ir jo pagalbininkų. Jis tuoj pribėgo prie Gerutos, pagriebė ją už rankos, pasivedė toliau į savo pusę ir visiems pareiškė:

— Ji yra mano, man paveda visą šios pilies ir krašto valdžią, o jūs kurie su ja atėjot jau gyvi neišeisite!

Geruta, nenorėdama kad Fengas nujautų jog ji viską žino ir kad jai ką blogo nepadarytų, jam nusišypsojo.

— Tai čia ištiesų klasta?! — sušuko užsidedęs Ramojus, ir visi Giruliai griebėsi ginklų.

— Taip, klasta! — atkrežė žiauriai plėšikų vadas. — Ir ji jus į pinkles įvedė! Pilis pilna mano vyrų, kurie tuoj jus į šmotus sukapos!

Geruta, norėdama patirti kaip Fengas stovi tarp jos vyrų, pasakė:

— Pašauk savo vyrus!

— Vyrai, Fengas jus šaukia! — suriko jis.

Apie pora šimtų ginkluotų Vikingų, kurie buvo Gerutos vyrai, bet perkalbėti ar papirkti, artinosi prie Gerutos ir Fengo. Tuli jų manė jog Geruta tikrai nori kad jie Fengo klausytų.

— Vyrai! stokit už savo valdovę! Šie atėjusieji pasiruošę jus išžudyti! — dar garsiau šaukė Fengas.

Dabar iš visų kampų palengva pradėjo išsėdinti Gerutos Zemačiai ir ištikimi Zuvedai, kurie patyrę jog Fengas yra pilyje, bet žinodami kad jis gali likti jų valdovu, kaip papirktieji jiems itikino, nesipriešino jam, bet nepasitikėdami jam laukė žodžio iš Gerutos ir ginklus nuleidę stovėjo.

Linksmas ir pasitenkings, Fengas dabarėjo prie Girulių, rodydamas visą itūžimą ir manė, po gero išniekinimo jų, pradėti savo žudymo darbą.

— Vyrai! kurie jusų dar su manim?! — sušuko Geruta, kada Fengas buvo toliau nuo jos nuėjęs. — Eikit prie manęs!

Tuoį šimtai Zemačių ir Zuvedų apspito Gerutą, ir jos upas pakilo.

— Kaip? ar tu prieš mane?! — suužė Fengas, šokdamas artyn jos, bet per vyrus jau negalėjo prisiartinti. — Ar žinai kad čia randasi paslėpti mano "vienmarškiniai", kurie jus visus išžudys?!

— Jeigu negyvi gali kariauti, pasi-šauk juos! — pasakė jam Geruta. — Vyrai, apsupkit jį ir visus tuos kurie jam tarnauja!

— Iš kur žinai kad mano vyrai išžudyti? — tužo Fengas.

— Tavo pasiuntiniai atbėgę mums pa-

sakė! Vyrai! saugokit kad šis plėšikas ir jo draugai neištruktų gyvi nei vienas! — prisakė Geruta.

— Duokit jį man! — sušuko Žvingys, stumdamas per žmones link Fengo: — aš jį kai varlę suplėšysiu!

Gerutos vyrai jau buvo gatavi pulti Fengą ir jo draugus, kurie dabar apgailavo kad paklausė plėšiko, bet buvo pervėlai. Geruta nerodė jiems jokio pasigailėjimo, kaip didžiausiems išdavikams.

Visi laukė ką Geruta palieps daryti su priešais, bet Ramojus, norėdamas pasirodyt kaip Giruliai gabūs ir smarkūs, pasakė:

— Palikit juos mums! Mes atėjome gelbėti šį kraštą nuo jūros plėšikų ir žmogžudžių, ir savo pasiryžimą išpildysim!

Jis pamojo Žvingiui pasitraukti į šalį, nors tas buvo gatavas pradėti žudymo darbą, ir butų kelis išdavikus užmušęs.

— Klausykite! — prabilo Fengas: — aš vienas sutinku kautis su Ramojum už laisvę savo ir savo draugų. Jeigu aš laimėsiu, paleisit mane ir juos laisvėn, o jeigu pralaimėsiu — jusų valia su mumis!

Išdavikai Zuvedai nudžiugo, nes nors patys buvo nustoję upo ir nesiryžo kovoti, pasitikėjo kad galės išplaukti laisvai į jurą Fengo pasidaravimu.

— Gerai! — atsakė Ramojus: — stok prieš mane vienas!

Nors Geruta ir Ramojaus draugai tam priešinosi, bet Ramojus šitaip pasiryžo numalšint savo keršto jausmą.

Pilies aikštė pasidarė tuščiai. Pasieniais sustojo žiurėtojai. Du gabiausi kariauninkai ir atkakliausi priešai, sumaniausi karo vadai, rengėsi į mirtiną darbą. Fengas ginklų pasirinko kirvį, Ramojus gisavo buožę, sunkią, smagią, išsagstyta perkuno kulkomis ir aštriais titnago šmottais.

Prasidėjo žiauri kova už gyvastį Fengo ir jo draugų. Jeigu Fengas pralaimės tai dalykai virs gerojon pusėn, bet jeigu žus Ramojus, pasidarys didelė permaina — liudna permaina Gerutai, nes jos visos svajonės suirs ir nueis vėjais... Visus apėmė nykus upas del to mušio, bet kad tai buvo vyriausi vadai, jų valiai niekas negalėjo prieštarauti.

Už ore svaidomi buožė ir kirvis, tarškėjo kovotojų šarvai ir skydai nuo vieno ir kito smugiu, atidžiai taikomų; mušis tęsėsi tolyn žiauryn; iš žaizdų kraujas apšakė žemę. Jie pasilsėjo ir vėl kovėsi. Suskilo nuo kirvių vieni skydai, padavė kitus, bet abu vyrai laikėsi ant kojų stipriai. Drebejo širdys žiurėtojų, veidai buvė išbalę; vieno ir kito šalininkai meldė dievų pergalės savam, bet tuo tarpu dar nežinom kurį dievai pasirinko sau patinkamiausiu. Vienu smarkiu smugiu Fengas išmušė Ramojui iš rankos buožę, bet Ramojus spėjo išsitraukti savo sunkų kardą ir juomi pradėjo skaldyt priešų skydą, kurs buvo apkaltas variu. Kova vėl tęsėsi ilgai, ir jie vėl pasilsėjo stovį vienas prieš kitą. Dabar bekovojant lužo Fengo kirvio kotas, Ramojaus kardu apkaptas, bet Fengas spėjo pašokti gana atokiai nuo Ramojaus ir jam buvo duodamas kitas kirvis, tačiau tuo tarpu vienas Fengo vyrų, norėdamas išgelbėti savo vadą, išto-
lo paleido į Ramojų jiešmą ir pervėrė jam petį. Susisuko Ramojus nuo skausmo, išmetė kardą, bet pirm negu Fengas spėjo nauju kirviu ant savo priešų pulti, Ramojaus vyrai šoko ant Fengo ir sulaukė jį. Žvingys kai lokis puolė ant ano niekšo, kurs sužeidė jo valdovą, ir ištempė į aikštę, visų akivaizdoje žiauriai kankindamas, palengva plėšė jį į šmotus.

(Bus daugiau)

SAPNINYKAS

KAINA 75c.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

JEIGU....

But malonu uliavoti,
But malonu gerti
Jei but galima šinkorių
Tuščių prižadų pašerti.

V.

Vasaros Gamta

Žalioj pievoj tarp žolelių
Rinkau gėleles,
Paukštis skrido ir paliko
Žiedą ant skrybėlės.

V.

Lakštingala sodne,
Žvirblelis karklyne.
Nelysk prie merginos
Kuri sako: "Ne, ne!"

V.

Tiek daug karščio
Turi Klarisa,
Kad belaikant jos ranką
Kaitina mane visą....

V.

Tai daugiausia eilių ką kada vienu kartu, vieno autoriaus parašytu, mano patvoryje telpa.

Visi galėtų eiles rašyti, pasiskaitę šį pavyzdį, bet kiti pritingi, o kai man pačiam reik rašyti tai ir suk uodegėlę iki ką sugalvoji.

Kaip kartais padaroma karejara.

Apsukrus žmogus Amerikoje daug ką gali nuveikti. Tat įrodė Džemsas, neturtingas, bet gabus ir sumanus jaunuolis. Džemsas vis svajoja, kokių būdu jis galėtų vesti milijardieriaus Rokfelerio dukterį ir patapti stambaus fabrikanto Smito dalininku. Bet kaip tat įvykdinti?

Eina kartą Džemsas pas milijardierių ir pareiškia: — Myliu jusų dukterį ir trokštu turėti ją savo žmona.

— Tamsta? O kas Tamsta per vienas? Koks Jūsų užsiėmimas?

— Tuo tarpu neturiu jokio....

— Na, tai nieko neišeis, — sako Rokfelleris, — gaila laiko tuščioms kalboms.

— Bet greitai laiku patapsiu fabrikanto parfumų karaliaus Smito dalininku.

— O, tai kitas reikalas! Užeik Tamsta pas mane, kada busi Smito kompanijon.

— Gerai, ačiu Tamstai, pone Rokfelleri.

Kitą dieną Džemsas eina pas Smitą, kurio niekad net matęs nebuvo.

— Pone Smitsai, ar nepriimtum Tamsta mane savo kompanijon? — drąsiai pasisiulė Džemsas.

— Tamsta? O kas Tamsta esi ir koki gali inešti į mano įmonės kapitalą?

— Tuo tarpu kapitalų neturiu, bet greitai laiku busiu milijardieriaus Rokfelerio žentas.....

— O tai kitas dalykas. Prašau sėsti, gal ir padarysime biznį.

Ir taip vargšas tapo didelių įmonių dalininku ir vedė gražią milijardieriaus dukterį.

~

Sunku nugirsti tiesos balsas tarp riksmo inirtusių partijų skalikų.

Aklas katalikas mano kad visas pasaulis yra katalikiškas.

Aklas mohametonas mano kad visas pasaulis išpažysta Mohametą.

O "Sandaros" Padnackas tiki kad visa Čikaga yra Sandariečiai, užtai sako kad "Chicago 25-ta kuopa turi daugiau narių negu 'Dirva' skaitytojų." Tai būtų labai sveikintina, betgi Sandaros seimas šią savaitę Detroito — atskaitos parodys (jeigu jos nebus paslėptos).

Lietuvos laikraščiai rašo kad Vitaitis atlydėjo SLA. Ekskursiją į Klaipėdą ir Kauną, o Vitaitis sau New Yorke sėdi ir tiek. Nevažiavimo priežastis: atsikakė imti iš SLA. išdo duodamus kelionei pinigus, o savų neturėjo gana.

Kalendoriaus svarba

Mikas: — Nuostabu kaip tie mokyti žmonės viską žino, net saulės ir mėnulio užtemimą atspėja.

Dzikas: — Ne tai kas, čia visai menkas mokslas, juk tą gali iš kalendoriaus sužinoti.

1931	KALENDORIUS	1931
Liepos-July		
Sekmad.	28	Leonas poj. Taugėla, Rangis, Galius
Pirmad.	29	Petro ir Povilo. Parajus, Gedrimė
Antrad.	30	Liucina. Uogelė, Tautginas
Trečiad.	1	Julijus. Gendrupis, Liepa
Ketv'tad.	2	Sv. P. M. Aplankymas. Lengvenis, Žilvinė
Penktad.	3	Anatolijus. Bijotė, Lingis, Vaidilis
Šeštad.	4	Teodoras. Miglovaras, Surteikė, Aldis

PASTABA: Vardai šviesiomis raidėmis yra katalikiški; gi juodomis raidėmis — Lietuviški-tautiški, vyriški ir moteriški. Nauji ir seni dienų vardai: Sekmadienis—Nedėlia; Pirmadienis—Pamedelis; Antradienis—Utarinkas. Trečiadienis—Sėreda; Ketvirtadienis—Cetvergas; Penktadienis—Pėtnyčia; Šeštadienis—Subata.

ASTROLOGIJA

Šio periodo ženklas yra: **VĖŽYS**

Nuo Birželio 20 iki Liepos 21 d.

Sito laikotarpio ženklas yra krabas (apskritasis vėžys).

Vyriškai gimę šiame laike yra pikti, turinti gera atmintį, mėgsta paužti bei pašėdykauti. Sauso sudėjimo, plataus pilno veido, su plačia kakta; rustūs ir neužsileidžiant; turi palinkimą ir pasisekimą moksle ir dailoje; darbštūs, turi draugų, bet moka pameluoti ir su draugais nėra atviri. Meileje yra atsidavę tai ypatai kuria myli.

Moteriškos gimusios šiame laike yra išmintingos, mėgstancios prigauti vyrus, piktos, kudos ir darbščios. Tulos kerštingos ir nedėkingos už įgytą gerą. Turi sergėtis vandens ir greito vaikščiojimo. Vaikų susilauks daugiau kaip mergaičių, kurie bus panėšūs į tėvą.

PRENUMERATA JAU PRIIMAMA

Jau galit užsisakyt šią puikią istorišką apysaką! Kaina \$1 ir \$1.50

JUROS MERGA

TAPKIT KNYGOS PRENUMERATORIAIS

"JUROS MERGA" taip pat bus apie 300 puslapių didumo — taigi didelė knyga, gausiai paveiksluota ir smagi skaityti, tinkama padovanoti draugams ir giminėms čia Amerikoje arba Lietuvoje.

KAINA bus ta pati kaip ir kitų iki šiol leistų "Dirvos" knygų: kurie iškaino užsisakys, prisiųsdami pinigus tuojaus, gaus šią didelę knygą už \$1.00 popieros viršeliais, arba už \$1.50 tvirtuose audimo viršeliuose.

Prie to, kaip ir seniau, ir šioje knygoje bus įtalpinti prenumeratorių vardai, ir bus skelbiama "Dirvoj" kiekvienas kas prisiųs savo prenumeratą (\$1 arba \$1.50).

Taigi, gerbiame "Dirvos" skaitytojai ir Amerikos ir Kanados Lietuviai abelnai, siųskit savo prenumeratas už apysaką "JUROS MERGA", nes ir šios knygos nebus leidžiama perdaug.

Siųskite pinigais arba čekiais ar money orderiais adresuodami:

"DIRVA"
6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio

PAŽĖRAI

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Mažas miestas be jokių pretenzijų į žymesniųjų miestelių eiles.

Pažėrai yra Marijampolės apskrityje, Veiverių v. Tai nedidelis miestas-bažnytkaimis, įsteigtas vos prieš 20 metų. Pažėruose nėra jokių didesniųjų įstaigų, nes valsčiaus, pašto ir kitos didesnės įstaigos yra gretimame miestelyje Veiveriuose.

Didesnieji Pažėrų trobesiai yra valdiška pradžios mokykla pastatyta 1917 m. Ji jau buvo apsenus, ber praeitais metais ją naujai remontavo. Dabar ji atrodo kaip nauja ir yra gražiausias Pažėrų trobesis.

Klebonijos nors senos bet jos savo gražumu ir didumu Pažėruose užima antrą vietą. Pažėrų bažnyčia jau yra sena, griuvanti. Tai medinis trobesys, pastytas prieš 23 metus.

Iš kitų Pažėrų įstaigų paminėtinos: Vartotojų bendrovė-koperativas. Jos centras pirmiau buvo Veiveriuose, bet perėjais metais perkėlė į Pažėrus. Be to, dar yra trys smulkių prekių krautuvės ir viena alinė.

SMULKIŲ SKELBIMŲ KAINOS
Pajieškėjimai (visokie) 3 k. už \$1,00
Farmų pardavimai — už kartą 50c
Išnuomavimai (rendos) — 75c
Namų pardavimai — 75c

Pajieškėjimai iš Lietuvos
giminių, draugų, pažįstamų, yra priimami į "Dirvą" dovanai — Visi kas iš Lietuvos norite ko Amerikoje pajieškoti, prisiųskite ant paskiro lašto surašę pajieškėjimą su savo pilnu antraštu, ir siųskite adresuodami sekanti:

"DIRVA"
6820 Superior ave. Cleveland, Ohio

JIESKAU savo pusbroį Petrą Radelį, iš Pandelio parap. Kerdonių k. Rokiškio ap. Apie 22 metus Amerikoje. Pirmiau gyveno Chicagoje. Jis pats prašomas atsiųskite arba žinantįjį praneškite.
Antanas Palionis
944 W. South St. Akron, Ohio

PORTAGE MARKET CO.

Turime didelę daugybę jaunų šio pavasario ančių.
Lietuviams patogi vieta
6921 Wade Park Ave.
ENdicott 9764 ar 0144

IGALIOJIMAI

reikalingi Lietuvoje pirkti, pardavimui, valdymui žemių ir kitokio turto.

K. S. Karpavičius
Registruotas Lietuvos Konsulate Notaras.

Rašykite laiškais arba atsilankyt ypatiskai.

"DIRVA"

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Ar jau išrašė "Dirvą" saviškiams? Lietuva? — už \$3.00 metuose pralinksminsit visą kaimą!

FLorida 2533-M

J. G. Polter

Lietuvis

— POPIERIUOTOJAS —
Maliavoja ir Dekoruoja namus.

Specializuoju nuėmimu nuo senų senų popierių. Turiu tam moderniškas mašinas.

Padarau apskaičiavimus viso darbo. Pašaukite arba paleiskite atviraiškį.
1229 EAST 74th ST.

Pažėruose prie pat bažnyčios yra labai gražios katalikų kapinės. Tai gražiausios kapinės visų aplinkinių parapijų. Šitose kapinėse nėra palaidota nei vieno garsesnio Lietuvos žmogaus. Žymiausias Pažėrų kapinių kapas yra pirmojo Pažėrų parapijos klebono Kun. Jono Baltrušaičio, mirusio prieš 11 metų.

Apie šį kunigą visoje apylinkėje yra likęs šviesus atminimas, nes dar ir dabar žmonės, kurie gerai jį pažinojo, visuomet apie jį su pagarba kalba. Mat, jis žmonėms tuo patiko kad buvo tikras savo parapijos dvasios vadas, tikras ganytojas, patarėjas ir tėvas.

Pažėrų miestas turi tik apie 200 gyventojų. Pažymėtina kad šio miestelio gyventojai yra visi lietuviai ir nėra nei vieno žydo ar kuro nors kito svetimtaučio.

Didžiojo karo metu miestas buvo nukentėjęs, bet dabar jau visai atsistatė. Per didįjį karą netoli šio miestelio įvyko Rusų ir Vokiečių susirėmimas. Buvo užmušta ir sužeista keliolika Vokiečių. Jiems palaidoti netoli Pažėrų Stačigirės pamiškyje buvo padarytos Vokiečių kapinės. Tos kapinės ir dar dabar yra.

Apie Pažėrus nėra nei kalnų, nei piliakalnių, nei ežerų bei ežerėlių, kuriais taip turtingos kitos Lietuvos vietos. Apie tokius piliakalnius kitur yra padavimai kad juose milžinai palaidoti, kad musų tautos didvyriai tėvynę nuo priešų gynę ir kovose žuvę po tais piliakalniais guli. Pažėrų aplinkės, sakau, nėra poetiškos. Tai paprastos lygumos be jokių kalnelių ir klonių. Tuoj už miestelio į vakarus prasideda miškas vadinamas Stačigirės aplinkės, paskui pagirė. Jis apjuosia dalį Pažėrų, į pietų vakarus ir eina toliau iki susilieja su kitomis didelėmis giriomis. Tęsdamosi nuo Zapyščio į pietų rytus per Pažėrus eina garsiosios Strukbalio pelkės. Bet čia jos jau ne atrodo tikromis pelkėmis; jau jos pavirtę naudojamomis pievomis-lygumomis.

Pro Pažėrus teka du nedideli upeliai: Kunigupis ir Pilvė. Apie Kunigupį eina padavimas kad jame buvęs prigrėjęs kunigas. Nuo to ir upelis gavo vardą. Upelio Pilvės vardas. — nors padavimų neužsiliko, — manoma kad bus gautas nuo vardo vietos "Papilvio", pro kurį jis teka. Šis upelis gauna pradžią Stačigirės miške iš raistų ir balų ir iš Strukbalio pelkių, kurios čia, miške, dar į pelkęs panašios.

Pažėrus su kitais miesteliais jungia vieškeliai, kurie čia yra nepergeriausi. Nuo Pažėrų į šiaurės vakarus eina vienas kelias į Zapyščio.

Tie kurie už savo aprašymus apie Lietuvos miestelius gavo "Dirvą" ir jau suėjo metai nuo to kai laukė raštis siuntinėjama, gali atnaujinti savo prenumeratas prisiųsdami aprašymą apie kitą miestelį, prisilaikant tų pačių senų taisyklių. Laikas šiems aprašymams siųsti nėra apribotas.

Aprašymai kurie netilpo bus sunaudoti atėjus jų eilei, todėl siuntėjai nenusiminkit nematydami savo rašinio, kadangi aprašymų susiūsta daugokai, ir negalima daugiau kaip po vieną į savaitę patalpinti.

FLORA FLOWER SHOPPE

Pristato gėles vestuvėms, laidotuviams ir visokiems reikams žema kaina.
VAINIKAI NUO \$5
AUKŠTYN.
1203 EAST 79TH ST.
ENdicott 2191
S. AMBROZIAK, Prop.

pyškį, pro kurį teka Lietuvos upių tėvas Nemunas. Kelias nuo Pažėrų į pietus išsišakoja į dvi dalis, jų viena Pažėrus sujungia su Veiveriais, per kuriuos eina didžiausias Lietuvoje plentas. Šis plentas ateina nuo Varšuvos, eina į Kauną ir toliau veda iki Petrogrado; kita dalis — su geležinkelio stotim Mauručiais.

Pažėrus su Garliava jungia irgi kelias-vieškelis, kuris čia susijungia su plentais ateinančiais nuo Veiverių ir Prienų.

Pažėrai stovi netoli nuo pirmutinio Lietuvos geležinkelio linijos Kaunas-Kybartai, kuris čia nutiestas apie 1863 metus. Senesni žmonės pasakoja kad kai pirmas traukinis ejęs šiuo geležinkeliu, aplinkiniai gyventojai su šakėmis, dalgiais, kirviais ir kitais įrankiais atėję prie geležinkelio ir laukę traukinio, norėdami jam vietoje galą padaryti. Bet kada traukinis pasirodė, žmonės išsigando ir išbėgiojo. Mat tada žmoneliai manė kad jau atėjo pasaulio galas ir kad šiuo "geležiniu pečium" važiuoja Antikristas, kuris į jį netikinčius žmones meta į tą pečį ir degina. Tai dėl to jie ir ejo to "Antikristo" užmušti....

Pažėrams artimos geležinkelio stotys yra: Mauručiai — 4½ klm., Pabališkiai — 6½ klm., ir Skriaudžiai — 11 klm. Į Kauną nuo Pažėrų yra 21 klm., o į apskrities miestą Mariampolę 29 klm.

Pažėruose veikia keletas organizacijų: jau minėta Pažėrų Vartotojų bendrovė, Šaulių būris, Vilniui Vaduoti Sajungos skyrius, Vytauto Did. komiteto skyrius, Katalikų Veik. Centro skyrius, Ukinių Sajungos skyrius, Pavasarininkų kuopa, Jaunosios Lietuvos Ratelis ir Darbo Federacijos skyrius. Nors miestelyje yra daug organizacijų, bet jos visos didesnio veikimo neparodo. Todėl miestelyje nėra jokių paminklų, jokių įžymybių kas aplinkinės žmonės galėtų priiminti musų tautos vargus, kančias, laimėjimus.

Nuo ko Pažėrai gavo savo vardą šiandien jokių istorijų bei padavimų neužsiliko. Bet manoma kad šiam miesteliui vardas teko nuo aplinkinės gyventojų pavardžių "Pažėra", kurių čia nemažai yra.

J. Senkus.

NUO REDAKCIJOS

Tie kurie už savo aprašymus apie Lietuvos miestelius gavo "Dirvą" ir jau suėjo metai nuo to kai laukė raštis siuntinėjama, gali atnaujinti savo prenumeratas prisiųsdami aprašymą apie kitą miestelį, prisilaikant tų pačių senų taisyklių. Laikas šiems aprašymams siųsti nėra apribotas.

Aprašymai kurie netilpo bus sunaudoti atėjus jų eilei, todėl siuntėjai nenusiminkit nematydami savo rašinio, kadangi aprašymų susiūsta daugokai, ir negalima daugiau kaip po vieną į savaitę patalpinti.

J. A. URBONAS
534 Michigan ave. Dayton
užlaiko visokius
Lietuviškus Rekordus

Akrono Naujienos

P. Grigaičio prakalbos. Birželio 13 d. čia lankėsi su prakalbomis "Naujienu" rektorius P. Grigaitis iš Chicago. Prakalbas rengė SLA. 198 kp. ir LSS. 20 kp. Nors laikas prakalbų buvo skelbta 7 val., bet publika atėjo puse ir net valanda vėliau, tik bolševikėliai atkino laiku. Dar publikos buvo visai mažai atėję, kaip štai įmaršuoja į salę su Clevelandiečių Mažeika priešakyje būris bolševikų, tarp jų keletas svetimtaučių. Mat, vietiniai nesugeba kelti susirinkimuose lermo tai parsikvietė rėkšni iš Clevelando. Jie matomai darė per dieną manebrus, o vakare atmaršavo išuėyti į prakalbas.

Kalbėtojas pirmoj kalbos dalį nurodinėjo del ko bolševikai priklausė prie SLA. ir kaip jie pasielgė seime pereitą metą Chicagoje. Komunistėliai pašokė emė kolioti kalbėtoją buk jis netiesą sako. Bet kalbėtojas žinodamas komunistų taktiką tęsė kalbą toliau. Publikoj nekurie pasakė kad bolševikams jau pasidarė karšta. Kalbėtojas patėmijo kad antroj jo kalbos dalyje bus dar karščiau. Tada bolševikai laikinai apriomo. Pirmą temą užbaigus padaryta pertrauka.

Po pertraukos, vakaro vedėjas P. Yurgelis paaiškino kad antroj temoj kalbėtojas aiškina apie socializmą ir jo platformą, taipgi paaiškina ir apie bolševizmą ir jo tikslą.

Pradėjus kalbą, bolševikėliai pradėjo nerimauti. Kalbėtojas jiems patėmijo: Ar už tai jūs truksmą darot kad bolševikų vardą nešiojat? Paprastas mandagumas ir jums reikalingas, o jūs nei to nežinot.

Tada jie biskį, apriomo ir užbaigus kalbą vakaro vedėjas pareiškė kad dabar galima duoti kalbėtojų paklausimus. Tuoj bolševikai sustoję ir keli kartu pradėjo drožti spyčius vietoj paklausimų. Kalbėtojas padarė pastabą kad klausytų ko nori žinoti, o ne prakalbas rėžtų. Kurie klausimai buvo panašūs į klausimus kalbėtojas juos tinkamai išaiškino. Šiaip P. Grigaičio kalba visiems patiko, tik nepatiko raudonukams, kurių keistenybes ir negražius darbus atidengė.

Apie socializmą kalbėdamas, Grigaitis privedžioje kad socialistai yra vienatinė organizacija kuri stoja už darbininkų reikalus.

Tiek to su prakalba, tik turiau pasakyti kad musų bolševikėliai dabar elgiasi prakalbose taip kaip 15 metų atgal kunigų suagituoti vyčiai elgdavosi, bet bolševikai savo gyvuliškumu vyčius pralenkia. Aš manau kad Afrikos juodieji daugiau civilizuoti negu musų komunistai. Iš jų, tiesa, ir nėra ko stebėtis, nes kiek žinoma, iš jų didumo tik tokio mokslo kad savo vardą kryžiuuku tepasirašo, ką norėti kad jie suprastų kad ir apie paprastą mandagumą.

B. Versackas.

Nuo Redakcijos: Gavome ir daugiau korespondencijų apie šias prakalbas, bet

talpiname pirmiausia prisiųstą.

Trumpanosiui. — Pranešimai tilps kitame numeryje, nes nebus vėlu. Šiame numeryje stoka vietos.

Važiuos į Jonines. Daugelis Akroniečių rengiasi į "Dirvos". "Margučio" Jonines ateinantį šeštadienį ir sekmadienį. Neuos daržas daugybei jau žinomas ir lengvai iš Akrono pasiekiamas.

Akrono Lietuvaitės net registruojasi į Gražuolių kontestą! Visi ir visos labai susijdomavę Joninėmis, ypač dar del to kad gaus išgirsti ir pamatyti artistus A. Vanagaitį ir J. Olšauską.

Mirė Lietuvė

Birželio 15 d. iš buvusios Lietuvų Šv. Petro bažnyčios buvo palaidota jauna moteris, Ona Zablockienė, 21 m. amžiaus. Ji laikė krautuvę prie Bisson ave. Liko našlys vyras ir du priauginti sunai. Velionė buvo rimta moteris, turėjo daug giminių ir draugų, į laidotuves susirinko labai daug žmonių, į kapines palaidėjo daugybė automobilių. Velionei prisiūsta vainikai gėlių be skaičiaus.

Kada svetimtautis kunigas pamatė pilną bažnyčią lydėtojų nustebo ir sako: Lietuvų yra gana, taigi buvo kas nors negerai jeigu vyskupas turėjo atimti nuo Lietuvų bažnyčią.

Lai išlisi jauna moteris pilkoj kapų žemelėj.

Iš priežasties bedarbės nusiskandino K. Duglabeakas, liko moteris ir keturi nedideli vaikai. Jau du metai kai jis nedirbo.

Nušovė policijantą. Birželio 21 d. naktį policijantas Goret L. Good važiuo automobiliu į stotį pradėti savo pareigas. Važiuojant pamatė automobilį, kurį pažino kaip pavogtą. Privatavęs šonu pareikalavo važiuojančių pakelti rankas

aukštyn, bet tie nieko nelaukė emė šaudyt. Policijantas dar kelis šuivus paleido ir sužeidė vagilius, bet nelabai ir jie iššokę iš vogto automobilio pabėgo. Policijantas savo automobilyje mirė.

Keliautojas.

SPORTAS

WALKER GATAVAS PRIEŠ ŠARKĮ

New York. — Kearns, kuris yra manadžeriu pusišun sunkaus svorio kumštintinko čempiono Mickey Walker, kreipėsi į New Yorko valstijos atletų komisiją pranešdamas jog jo kumštintinkas atsisako nuo savo čempionato. Šis atsisakymas yra pirmas žingsnis link rengiamų kumštynių tarp Walker'o ir Jack Šarkio.

Sarpalius Laimėjo — ir Pralaimėjo

Oakland, Calif. — Pereitą savaitę Karolis Sarpalius čia emėsi su Dick Rainers, kurį nugalėjo du kartus iš trijų.

Birželio 22 d. Sarpalius turėjo imtynes su Gus Sonnenbergu Seattle, Wash., ir pralaimėjo trečiame raunde. Jie emėsi Australišku budu.

Dr. S. T. Tamošaitis (THOMAS)

Lietuvis Dentistas
1304 E. 68th St.
Kampas Superior Avenue
Florida 2898-R
(Virš Lietuvų Banko)

300 VYRAMS IR VAIKINAMS

Grynos SIUTAI Grynos
Vilnos Vilnos
Kurie reguliariai parsiduoda po \$25 ir \$30
\$15 PENKIOLIKA \$15
DOLARŲ

Visokių stilių!

Visokių mierų!

THE KRAMER & REICH CO.

7002-04 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

Šiluma kokios tik reikia su gazo šildymu

IKI vėlyvo Pavasario, ir daugelyje atvejų per Vasarą, tankiausia buna vėsaus lietingo oro, ir šaltų paryčių ir vakarų kuomet reikalinga namuose turėti šilumos kad patogiau būtų viduje.

Gazo šilumą galima gauti tuojau kada tik šilumos prireikia. Ir ją taip pat greitai galima pašalinti kada pasidaro nereikalinga.

Gazo šiluma yra staigi šiluma, patogi šiluma ir švari šiluma. Gazas taipgi yra ekonomiška šiluma, ir naudojant moderniškus gazo kurinimo padargus nesiaikvoja nei šiluma nei gasas. Tikslai užžiebimu degtuko ją įkuri, tik pasukimu rankenukės užgesini — ir nėra nei pelenų nei kitokių nesvarumų po to suvalymui.

Yra išdirbti gazoniai pečiukai visokiam reikavimui. Noriai aprodysim juos musų parodoje, o pirkti galite susitart su savo kaimynu pardavėju ir sau patinkamomis išlygomis.

THE EAST OHIO GAS CO.

East 6th ir Rockwell
MAin 6640

IŠ ČIONAI IR APIE TENAI

(TASA NUO 1-MO PUSL.)

gi ir man asmeniškai vieno egzemplioriaus to veikalo prisiuntimą. Asmenyje p. Karpavičiaus ir čionai Amerikos Lietuviai šiuo veikalu pateikė gerą istorinės literatūros dovanėlę Lietuvai.

Idomi ir labai apgailėtina kova aprašoma "Dirvoje" tarpe SLA. Pildomosios Tarybos narių. Toli esant sunku įmatyti kurioje pusėje tiesa. Ažunario-Devenio mokykla nėra šios kovos branduolys tas aišku. Kaip p. Gegužis taip ir kiti šio ermyderio artimieji asmenys yra, man rodos, ant asutų šokinami mediniai žmogukai, kuriuos tampo už kilus stovinti žmonės ir savo "feisų" visuomenei nerodo. Tai politinių ir biznio intrigų vaisius, kurį pasėja ankstyvesni, dabar jau nuėję už tvoros asmenys, o nusipjauna jų buvę pasekėjai. Ne tik nusipjauna, bet ir patys save pjauna. O ašutis tampas užkulisinis žmogėnas sau rankutes trina iš džiaugsmo ir mefistofeliškai juokiasi jogei tuomi jo geseftas įgauna vis didesnį kreditą....

Ar ilgam? Iki Lietuviai tautininkai savo tautiečiams įstengs atidaryti akis ir parodyti be kaukių likusius jų mulkintojus.

J. J. LAZICKAS

JEWELER — RADIOS
Nusipirkit sau gražų Radio setą ir turėsit pasitenkinimo ant visados. Didžiausia Clevelande Lietuviška Radio Parduotuvė. Taipgi parduodam visokias brangmenas ir taisom laikrodžius ir laikrodėlius.

6407 Superior Ave.
Prie E. 66th Street
— ENdicott 4638 —

iškai vieno
to veikalo
smenyje p.
čionai A.
u šiuo vei-
ą istorinės
nėlę Lietu-

apgailėtina
“Dirvoje”
mosios Ta-
esant sun-
je pusėje
devenio pa-
rovos bran-
a. Kaip p.
kiti šio er-
ji asmenys
ant ašutų
ai žmogiu-
po už kilu-
lės ir savo
ie nerodo
ir biznio
turį pasė-
ur jau nuė-
enys, o nu-
pasekėjai.
na, bet ir
i. O ašutis
is žmogė-
s trina iš
efistofeliš-
i tuomi jo
is didesnį

Lietuviai
tautie-
laryti akis
tukių liku-
us.

KAS
RADIOS
ažų Radio
itenkinimo
ausia Cle-
ca Radio
gi parduo-
igmenas ir
ir laikro-

or Ave.
Street
1638—

IS
ynos
ilnos
\$30
15

! O.
lings Rd.

IŠ LIETUVOS

NEPAPRASTOS AUD- ROS LIETUVOJE

Gudžiunų val. Gegužės 30 d. siautė audra su ledo krituliais. Didesni ledai svėrė iki 15 gramų. Ledai išmušė pasėlius. Nuostolių padaryta apie 100,000 lt.

Šilalės v., Budvainių k., Geg. 30 d. nuo žaibo sudegė tvartas ir daržinė.

Butrimonių v., Plesapnykų k., Geg. 31 d. žaibas užmušė namie Kostą Buinicką, 25 m., ir sudegino gyvenamą namą ir tvartą. Troboje sudegė užmuštojo lafonas, kiaušė ir maisto produktai. Nuostoliai 8,000 lt.

Gaurės val., Stirbačių k., Geg. 31 d. nuo žaibo įtrenkimo sudegė klėtis 300 litų vertės.

Erzvilko val., Jerubiškių k., Geg. 31 d. žaibas trenkė per kaminą į vidų ir troboje užmušė ten gyvenusią Oną Norkaitienę. Tuo pačiu kartu buvo užsidegęs ir trobos stogas, bet ugnis buvo užgesinta.

Liubavas-Bartninkai ke-
liu važiuojantį Juozą Pleč-
gaitį Birželio 1 d. užmušė
žaibas ir nutrenkė du jo ar-
kliu. Plečkaitis buvo 55 m.
amžiaus.

Rudaminos vals. Birželio
1 d. iškrito ledai ir išmušė
Trumpagalį, Kybartų, Va-
siliškių ir Bilėnų kaimų gy-
ventojų apie 30 ha žiemken-

čių ir 40 ha vasarinių pasė-
lių.

Mariampolės apskr. Bir-
želio 1 d. siautė audra su
ledais ir palietė Gudelių v.
Daukšių kaimo dalį, Iglis-
kių val. — Šlaventų, Pauži-
škių, Pamergių, Marozavos,
Santakos ir Natpajėsių kai-
mus. Audros metu nugriau-
ta 7 trobėsiai, o žiemkenčių
javų sunaikinta apie 60 ha.

Igliskėlių val. nekuriuose
kaimuose tą dieną per apie
20 minučių “dangus maišėsi
su žeme”, sako žmonės. Le-
dai krito kurapkos kiaušio-
nio didumo. Viesulas su-
griovė apie 10 trobesių.

“L.U.”

MEILĖS TRAGEDIJA

Birželio 8 d. netoli Jur-
barko Nemuno šlaito kru-
muose rasta negyva mer-
gaitė apie 20 m. amžiaus.
Iš kepuraitės išrodo kokios
nežinomos gimnazijos mo-
kinė. Sakoma ji Birželio
7 d. atvažiavus garlaiviu į
Jurbarką, pas vieną piliatį
pernakvojus, rytą išėjus
panemuniui, kurio šlaituose
ir rasta. Matyt kad nelai-
mingosios ilgai kankintasi.
Pasirodė kad ji nusinuodij-
usi actu, kurį buvo pirkus
Jurbarko. Žudymosi prie-
žastis spėjama bus nelai-
minga meilė.

“L.A.”

K. OLŠAUSKAS VIE- NUOLYNAN

Kostas Olšauskas, atga-
vęs Kauno apygardos teis-
me pilietiškas teises, grįžo
Lietuvon ir tvarko savo
turto reikalus. Dalį turto
likviduoja, dalį laikinai
sau pasilieka. Niekur iš
Lietuvos tuo tarpu neman-
gų vykti. Sutvarkęs savo tur-
tus Kaune nepasileksias —
stosias į Pranciškonų vyrų
vienuolyną Kretingoj. Vė-
liau ir likusius savo turtus
užrašys vienuolynams. O
jo turtai siekia kelių šimtų
tūkstančių litų. Amžių bai-
gti esąs nusistatęs vienuo-
lyne, tik dar nesugalvojęs
ar Lietuvoje ar užsienyje.
Pirma stosiąs pamėginti
vienuolyno gyvenimo Lie-
tuvos vienuolynan. “L.A.”

Bargas

DIDELIS RINKINIS GERŲ LOTŲ PRIE ERIE EŽERO IR E. 310 ST.
Su privilegija naudotis Eri Ežero. Parsiduoda ar galima mainyti ant
namų Clevelande. Platus žinių gausite nuo
L. MOSKALENKO — East 340th St. ir Lakeshore Blvd.
arba
P. P. MULIOLIS — 6606 Superior Ave. — HEnd. 6729

E. 79TH STREET PHOTO STUDIO

A. S. BARTKUS, Savininkas

Pirmos Klesos Lietuviška
Paveikslų Studija

Fotografuojame vestuvių, laido-
tųjų ir kitokias grupes ir pa-
vienius. Darbas atliekama ku-
geriausia, kainos visai žemos.

1197 East 79th Street
PRONE Henderson 3535

Adolpas Jakubauskas

ADOLPH JAKUBS
Lietuvis Graborius

Lietuviai reikalauja kreipdamiesi pas mane apturėsit tei-
singą patarimą. Laisnuotas Balsuotojas. Sim-
patiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patar-
navimas. Vežimai ligoniams ir iš ligonbučio. Kainos
sąžiningiausios. Žemiausia kaina palaidojimo, visos
lėšos, \$150.00 ir aukštesnės. Tel. ENdicott 1763.

6621 EDNA AVE.

CLEVELAND, O.

BROLIAMS AMERIKOS LIETUVIAMS Prašymas

Klaipėdos kraštas, kita-
da grynai Lietuviškas, apie
500 metų vilkdamas Vokie-
čių jungą, nemaža suvokie-
tėjo. Po Didžiojo karo tas
kraštas buvo pripažintas
Lietuvai, o 1923 m. ir pri-
jungtas prie jos.

Dabar Klaipėdos krašte
vyksta sunki ir arši kova
lietuviškumo su vokiškumu.
Ta kova tuo sunkesnė kad
Vokietijos vyriausybė ski-
skiria dideles sumas vokiš-
kumo palaikymui nuo jos
atskirtuose kraštuose. Iš tų
sumų nemaža dalis tenka ir
Klaipėdos kraštui. Kaip
laikraščiai skelbia, šiais me-
tais Vokietijos vyriausybė
vokiškumo kituose kraštuose
palaikymui yra paskyrus
30 milijonų markių.

Lietuvybė palaikyti ir jos
teises pasekmingai apginti
Klaipėdos krašte galima
steigiant įvairias draugijas,
kuriant mokyklas. Šiais me-
tais Švietimo Ministerija
baigia statyti Pagėgiuose
(netoli Tilžės) gimnazijos
rumus.

Naujuose rumuose yra
didelė salė ir tinkamos dël
kino. Pačiuose Pagėgiuose
kino nėra.

Tat mokykla, turėdama
nuosavą kino aparatą, o fi-
lmas gaudama veltui iš Švie-
timo Ministerijos, galėtų
suruošti ir viešų seansų;
tuo labiau susiartintų su
krašto gyventojais ir dar
gautų lėšų, šelpimui netur-
tingų mokyklos mokinių,
kurių musų mokykloje ne-
trūksta ir kuriuos prisieina
ne tik knygomis, rašomąja
medžiaga, rubais, bet ir
grynais pinigais sušelpiti.
Nuosavas kino aparatas
mokyklai būtų didelis plu-
sas ne tik lėšų atžvilgiu, bet
ir kultūriniu, moksliniu ir
pedagoginiu.

Taigi aš, Pagėgių gimna-
zijos direktorius, išdrįstu
kreiptis į Jus, Lietuviai, A-
merikiečiai, prašydamas pa-
aukoti besikuriantį mu-
sų gimnazijai kino aparatą.
Dabar kada visur papras-
tieji kino aparatai keičiami
garsiniais aparatais, tai,
mano manymu, kad ir ne-
bloga negarsinį aparatą ga-
lima įrenginami gauti.

Tikiuosi kad musų padėti
kovoje su vokiškumu supras-
ti ir Klaipėdos krašto lie-
tuvinio darbe mums pegel-
bėsit.

L. Tomas

Pagėgių Progimnazija,
Lithuania.

JAMES Restaurant

1410 East 66th St.

Skanus Amerikoniški ir Europiški
valgiai. Kainos žemos. Lietuviai
pas mus užsima ir buna patenkinti.
UŽKVICEIAM VISUS.

ROSEDALE

Dry Cleaning Co.

HEnd. 7906

C. F. PETRAITIS, Prop.

6702 Superior Ave.,

KELIONĖ Į LIETUVĄ IR ATGAL

Rašo Juozas Noreika, iš Akron, Ohio

(Tąsa iš pereinamo numerio)

Už trijų dienų mane pa-
vadino ponas Babronis.
Jis irgi kaip tai giminiavos
su tuo centru kurį aš norė-
jau pirkti. Čia radau gy-
venant tos apeliokės garsų
poną Murauską, kuris už
Lenkų šelpimą tupėjo Lie-
tuvos kalėjime. Jo centrą
skolininkai turi, o pats pa-
našus daugiau ir ubagą ne-
gu poną: sulopytom kelnėm
sėdi kampe ir tiek. Beveik
visi buvę Lietuvos dvari-
ninkai tokie katra tik ma-
čiau.

Babronių ponas mane
priėmė gražiai. Jis tvirti-
no kad prieš karą be minė-
to Vilniuje banko nebuvo
galima pirkti ar parduoti
jokio dvaro, nes tai pačių
dvarininkų bankas. Pas-
kui ėmė manęs klausinėsi
kaip Amerikos spauda rašo
apie Vilnių. Pasakiau jam
kad ne tik Amerika bet ir
visas pasaulis žino kad Vil-
nius yra Lietuvos ir turi
Lietuviams sugrįžti. Šitas
paskymas poneliui nepati-
ko....

Man teko aplankyti virš
tuzino dvarų centrų ir vi-
suose juose sąjūninkai bei
seni nuomininkai persigėrę
Lenkiška dvasia ir Lietuvai
nelinko gero. Reiškia, Lie-
tuvos duoną ėda, o yra jos
priešai.

Man pasirodė kad centro
negalima pirkti, o patyręs
daugiau Lietuvos gyvenimą
apie mažą ukį visai nusto-
jau svajoti ir nusprendžiau
grįžti Amerikoje.

Savanoriai kaliniai

Aš ir vaikai esam Ame-
rikos piliečiai, bet mano
žmona ne, ir ji neturėjo iš-
siemus grįžimo leidimo, ka-
dangi tikėjomės Lietuvoje
apsibuti, taigi jos grįžimui
reikėjo parupinti tam tik-
rus dalykus kurių reikala-
vo Amerikos konsulas.

Pirmiausia nuvažiavau į
Butrimonis ir II nuvadą.
Ten besėdint, ateina koks
senis. Nuovados viršininko
padėjėjas klausia senio ko
jis nori. Sanis sako: Man
liepė Punios milicininkas
eiti atsėdėti tris dienas kalė-
jime, nes neturiu iš ko už
pasą užsimokėti. Padėjėjas
sako: O valgyt ar turėsi?

Senis atsakė kad atsinešė.
tada padėjėjas paliepė eiti
ir sėstis.

Nusipjovė padėjėjas ir
sako: Toks durnas milici-
ninkas, toks durnas tas se-
nis. Vienas liepė, kitas at-
ėjo. Aną kartą vieną at-
siuntė savaitei laiko sėdėti.
Tas atsinešė maišą bulvių
ir lašinių, bulves susipylė
kampe, kepa ir valgo su la-
šiniais.

Bešnekant, ateina Zydu-
kas iš daboklės ir sako: Nu,
ponas, aš atsėdėjau....

Padėjėjas pažiūri į laik-
rodį ir sako: Dar tau rei-
kia vien valanda sėdėti.

Žydukas sako: Nu, ką ta
viena valanda reiškia?

Padėjėjas: Eik ir sėdėk,
nes gausi daugiau!

Žydukas grįžo daboklėn.
Aš sakau padėjėjui: Jūs čia
turit gerus kalinius, patys
ateina ir patys iš kalėjimo
išeina. Jis sako: Jie nę kri-
minalistai, todėl su jais taip
elgiames.

Raštininkas man išrašė
kelias korteles ir man rei-

kėjo su jomis eit nuo ma-
žiausio valdininko seniuno
iki Vidaus Reikalų ministe-
rijos užsienių pasų sky-
riaus, o paskui pas Ameri-
kos konsulą, taigi turėjau
progos susipažinti su dau-
gelio Lietuvos valdiškų is-
taigų tvarka. Turiu pasa-
kyti kad daugelyje vietų
daug greičiau ir mandagiau
atlieka reikalus negu Ame-
rikijoje, ir nėra jau to apie
ką skelbė pirmieji sugrįž-
siej, kurie lankėsi Lietuvo-
je po karo ir per kelis me-
tus vėliau. Tik pas taikos
teisėjus tai bylų užversta:

mat, visi dabar bylinėjasi
už tėviškes. Įstatymai lei-
džia atsijieškot savo dalis.

Atleidai Pivašiuuose
Rugsėjo 8 d. buvo dideli
atleidai Marijos Panos Už-
gimimo Pivašiuuose (Aly-
taus apskr.). Mano draugas
Litvinskis išvadino mus va-
žiut. Nuvažiavom į Piva-
šiuos ir pradėjo lyt. Zmo-
nių didžiausia minia. Iši-
veržėm bažnycion. Viduje
žmonių gi tiek kad rodos ir
sienas išgriau, mat, niekas
nenori sušlapti.

Čia dar girdėt daug Len-
kiškai kalbant, bet jau ne
taip kaip prieš karą, jau
šis kampas daug sulietu-
vėjęs.

Pivašiuų bažnyčia stovi
ant labai aukšto kalno, ne-
džiais apaugusio. Bažnyčia
medinė. Iš vienos pusės
bažnyčios yra kapai. Pa-
kalnėje yra trys bizneriai tai
ir viskas. Yra policijos sto-
tis, paštas, valsčiaus moky-
kla. Čia turgų niekad ne-
buna tai ir miestelis nei
kiek nekyla.

Iš miestelio sugrįžom su-
lyti. Kadangi jau ruošėmės
grįžti Amerikon tai jau
niekur nevažinėjom su pi-
rkimais. Dabar turėjau daug
laiko su kaimiečiais išsikal-
bėti. Turėjom parsivežę ne-
didelį grafofoną ir daug A.
Vanagaičio rekordų, tai kas
vakaras prisirinkdavo jau-
nimo ir senų pasiklausyt ir
pasišokt.

(Bus daugiau)

Klaidos pataisymas
“Dirvos” nr. 24 aprašy-
me įvyko klaida: Vilunėliai
yra Jezno parapijos, o bu-
vo pasakyta Kruonio par.

30 Komitetų Dirba Ren-
gdamiesi prie Shrine
Konvencijos

Trys dešimtys komitetų dirba jau
keli mėnesiai rengdami prie mi-
liniškos Shrine Konvencijos, kame
tikisi sulaukti 30,000 Shrinerių ir
jų šeimynų narių.

Nauja Cleveland stadium bus se-
na keturių spektaklių, kurie atsisus
Lietpos 14, 15 ir 16. Vienas iš ju
bus tai puošti “Naktis Oriente” (“A
Night in the Orient”), po vadovystę
Thearle-Duffield Company iš Chi-
cago, Hagenback-Wallace Cirkas ir
Pavley-Oukrainsky Baletas — tai
bus didžiausias atvirame ore teat-
rališkas perstatymas Ohio valstijo-
je. Stadium sutalpins 78,000 žiūrė-
tojų, todėl bus gera progą norin-
tiems dalyvauti ir pamatyti ką nors
neparasto.

Šėsi nuotikiai Shrinerių Konven-
cijos progama kurie apėina visą
publiką bus šie: Mišparai stadiume
sekmadienį po pietų, Lietpos 12 d.;
Mardi Gras ir šokiai gatvėje pirma-
dienio vakare, Lietpos 13 d.; spek-
takliška eiseną į stadiumą antra-
dienio rytą, Lietpos 14; tą pat dieną
po pietų bus pačių Shrinerių mi-
nistrysi paroda; ir du perstatymai
to “A Night in the Orient”, vaka-
rais Lietpos 14 ir 16 dd.

Inėjimas į Mišparus ir Mardi Gras
bus nemokamai. Kitiems perstaty-
mams stadiume jau dabar galima
pirkti tiketus.

Trys dolariai yra mažai pini-
gai, bet “Dirva” bus didelė
dovana jusiškiams užsienyje.

VIETINĖS ŽINIOS

Išvažiuoja Lietuvon. Liepos
1 d. puikiai laivu “George Wa-
shington” išplaukia Lietuvon
Juozas Mežanskas iš Chicagos,
kur jis gyveno ir dirbo ir ten
grįš po apsilankymo savo te-
viškėje. Jis čia atvažiavo pas
savo brolių Stasį Mežanską, jo
pakiestas, ir “Dirvos” agen-
turoj apsirupino laivakortėmis
ir kitais dokumentais.

Mežanskai paeina iš Kiličių
kaimo, Biržų valsčiaus, kur gy-
vena jų tėvas ir giminės.

Juozas atvažiavo į Ameriką
1912 metais ir dabar važiuoja
pasiziūret kaip Lietuva atrodo
turėdama savo nepriklausomy-
bę. Apleis Clevelandą, palydi-
kimas giminių ir draugų, Birželio
30 d. iš Erie stoties, 4 val. po
pietų, kaip paprastai išvažiuo-
ja “Dirvos” ekskursantai.

Linkime laimingos kelionės.
Lietpos 3 d. laivu “Frederik
VII” išvažiuoja du vietiniai,
Pranas Sapkauskas ir
Stėponas Naruševičius.

Atidaro krautuvę. Antanas
Zdanis atidaro antrą krautuvę
visokių valgomų produktų, sal-
dumynų ir tt., po antrašu 1466
East 66th st.

Apsivedė. Žinomas Clevelan-
dielis P. Mušinskas Chicagos
biznierių, Birželio 14 d. apsi-
vedė su p-le Genovaitė Glej-
vičiute. P. Mušinskas yra “Dir-
vos” skaitytojas. Linkime jau-
navedžiams linksmo gyvenimo.

P. J. Žuris su žmona ir vai-
kučiais lankėsi Pensylvanijoje,
pas saserį, atostogams. Laiką
smagiai praleido prie Harvey's
Lake netoli Dallas, Pa. Su-
grįžo pasitenkinę.

Padėka. Šiuomi norime iš-
reikšti savo širdingą padėką
pp. E. Lukams, A. Pleikiams ir
A. Gineikiams už surengimą
mums gražios surpize party
Gegužės 29 d. Lietuvių salėje,
ir už įteikimą tokios vertingos
dovanos. Taipgi ačiū visiems,
kurie prisidėjo ir dalyvavo.

Stasys ir Petronė Jonilai,
379 E. 149 Street.

PIKNIKAS

Rengia bendra SLRKA. 50 kp., Vyčių 25 kp. su
Nauja Collinwoodo parapija

V. ir B. FARMOJ SUB. LIEPOS 4

Bus gražus programos lenktynių ir visokių kitų pajavirinių, už ką
yra paskirta net 10 visokių dovanų, daugiausia pinigais.

Pradžia 10 val. ryto Išanga ypatai 35c.

REIKALAI VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų pa-
tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale bile
Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šau-
kit mus negu ugniagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate
ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

6606 SUPERIOR AVE.

HEnderson 6729

★ BIZNIERIAI ★

kurie priguli prie Clevelando Lietuvių
Vaizbos Buto (Chamber of Commerce)

Attorneys

P. V. CHESNUL MAIN 2542
929 Society for Savings Building

Banks

LIETUVIŲ BANKAS
6712 Superior Ave. HEn. 2498

Bulding Contractors

MARTIN KAZEN
6606 Superior Avenue
M. ROMAITIS
13416 Edgewood Avenue

Confectioners

J. BARDZILAUSKAS
6412 White Ave.

Dry Cleaners

C. F. PETRAITIS
6702 Superior Ave. HEn. 7906

Groceries-Meats

JOE BLASKEVICIUS
1168 East 77th Street
B. GUDZIUNAS
6901 Superior Ave. ENd. 9720

KAZ. OBELENIUS
1404 E. 66th St. HEn. 6716

T. NEURA
2047 Hamilton ave. PR. 9709

Jewelers

J. J. LAZICKAS
6407 Superior ave. ENd. 4635

Printers-Publishers

“DIRVA”
6820 Superior ave. ENd. 4486

P. A. ŠUKYS

1308 E. 68th St. ENd. 4932

Joninės Clevelande

Gražuolių Kontestan prisirašė keliolika vietinių ir iš kitų miestų Lietuvių. Dar galit įsirašyti iki šeštadienio, pietų atskiriant į "Dirvos" ofisą.

Tai pirmas atsitikimas Amerikos Lietuvių gyvenime kad rengiama Joninės. Ir ne kur kitur kaip Clevelande. Clevelande vis pradeda tas ką kitos kolonijos ima pasekti. Keli metai atgal Clevelande pradėta dideli Lietuvių sporto piknikai. Dabar Joninės.

Nuo senų senovės Lietuviai švėsdavo Joninių naktį. Mums čia Amerikoje nepatogu švėsti Jonines toj dienoj kada jos išpuola, delto kad Amerikoje tokio papročio nėra. Mes tą šventę nukeliam į 27-28 Birželio naktį.

Clevelando ir apilinkės kolonijų Lietuviai kuriems brangi Lietuviška kilmė, ruoškitės į Jonines. Praleiskime visi bendrai užburta Joninių naktį, prisimindami senovę. Uždegim laužą, deginsim bačkas smalos, dainuosim dainas, bursim burtus, seksim pasakas, dalinsimės atsiminimais iš Lietuvos laikų, alsuosim senovės Lietuvių dvasia, klausysimės burtininko-kanklininko dainų-pasakų — žodžių atjaunėsime Lietuvybėje, be kurios toks nykus, rusus, vargingas ir bespalvis mūsų gyvenimas.

Eikime į tokius parengimus kurie yra mūsų. Joninių piknikas tai yra visų Lietuvių šventė. Lai sentėvių papročiai išlaiko mūmųse ir mūsų gentkartėj Lietuvybę, be kurios mes šioje šalyje negalime gyventi. Žmogus be tautybės, be savo kultūros yra panašus klajokliui šuneliui ką namų neranda.

Tu buk tikintis, buk netikintis, buk partypus ar nepartyvus, o be tautybės, be savo kilmės negali būti. Juk mes negalim būti nei Anglais, nei Vokiečiais, nei Lenkais, nei Rusais, jeigu esam Lietuviais. Mes galim but katalikais, protestonais, bedieviais, masonais, pravoslavais, visviena busim Lietuviais.

Todel Lietuvių papročiai, dainos, muzika, kalba reikia branginti ir didiuotis Lietuviybėje. Daugelis žmonių klysta aukštindami įsitikinimus ar partijas aukščiau tautybės. Ne! Tautoje randasi pasaulio ir žmonių kultura! Tą istorija liudija.

Visi Lietuviai rengkitės į "Dirvos" ir "Margučio" ruošiamą Joninių šventę. Tiedu laikraščiai mums pirmutinai nušvietė kelią į vienybę. Juos turėtų pasekti ir kiti ir vietoje kolonijos neštų ką nors naudingo į mūsų gyvenimą: neštų savą kultūrą, savą meną. O tą gali padaryti.

Mes Clevelandiečiai savo atsilankymu duokime pavyzdį kitoms kolonijoms. Palikim namie katalikus, bolševikus, tautininkus, sandariečius, cicilikus ir kitus, o ateikite Lietuviai. Bent vieną naktį atsikratykime tų nelemų neapikantų obalsų ir bukime tais kuo turime būti, tai yra kultūringais Lietuviais didžiulėj Amerikoje.

Ne barniams, ne išdykavimams, ne girtuokliavimams ar kitokioms nedorybėms važiuokime į Joninių pikniką, bet kupini troškimų atgaivinti savo sielą, pasidalinti brangiais atsiminimais, įgauti Lietuvybės, pasidainuoti, išklausyti paskaitų ir pasimatyti su pažystamais kurių gal daugelį metų nematė.

Turėsime gerus laikus atšventę Jonines, nes sekmadienį bus puikus šokių orkestras, rinkimas gražuolės, laimėjimai, bendros dainos ir kitokios fonės. Joninių naktis bus linksma, su šokiais, bet daugiau Lietuviško papročio.

Beje! Viena iš mergaičių 12 valandą nakties ras "Paparčio žiedą". Turėsite visos įieškoti. Žiedas auksinis su paparčio deimantu.

Laimingoji, kuri ras tą žiedą, turės garbės būti Joninių mergelė. Jos pavelslas tilps laikraščiuose.

"Paparčio žiedas" bus paslėptas Neuros darže slaptoji vietoj, bet su lempučių pagalba galėsite rasti, nes deimantas prie šviesos nesiduoda paslėpti.

IKI PASIMATYMO JONINIŲ NAKTĮ! (Skaitykite skelbimą "Dirvoje").

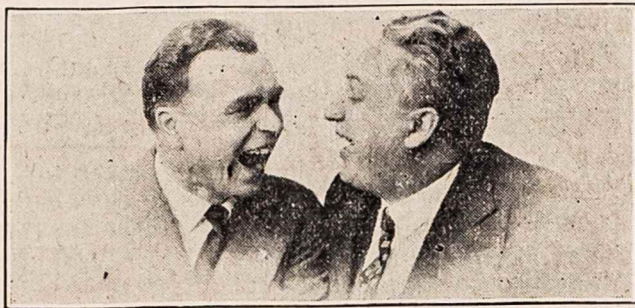
JONINĖS!

Rengia du laikraščiai

"DIRVA" IR "MARGUTIS"

Išpėkit kas jiedu tokie — ?

Jie dalyvaus "Dirvos"-"Margučio" Joninėse

PROGRAMAS

Šeštadienį (Birželio 27 d.) saulei leidžiantis užkuriama smalos bačkos, tęsiasi šokiai. 11 val. nakties prasideda programos. Užkuriama laužas, švenčiama Joninių naktis, panašiai kaip Lietuvoje. Merginos laukia paparčio žiedo pražydynt lygiai 12 val. nakties.

Artistai A. Vanagaitis ir J. Olšauskas dainuos Lietuviškų dainų pritaikintų Joninių šventei. "Dirvos" red. Karpavičius papasakos apie senovės Lietuvių papročius Joninių šventėje, kaip senovėj Lietuviai švėsdavo ir kokią turi reikšmę Lietuvių tautoj Joninių šventėje. "Margučio" red. A. Vanagaitis apibūdins dainos reikšmę Lietuvių tautoj ir paaiškint delko mes Amerikos Lietuviai taip branginam Lietuvų liaudies dainą. Turėsite visi dainuoti jums žinomas lengvesnes dainas. Iš dainų programos bus dainuojama visų kartu šios dainos: Lakštingalėli, Ant Kalno Karklai, Plaukė Žaselė, Šalta Žiemužė, Vaziavau Dieną, ir Lietuvos Himnas. Bukite pasiruošę visi kartu dainuoti su Dzimdzi-Drindzi. Šis piknikas bus mūsų visų Lietuvių Clevelande ir apilinkėse nepaprasta dainų šventė. Ne choras bet minia dainuosime. Dainuosime tas pačias dainas kurias Lietuvoj dainuodavom. Teatgyja liaudies dainą, teatgyja Amerikos Lietuviai, tesulietuvėja mūsų jaunimas dainuodamas mūsų tėvų dainas!

Sekmadienį (Birželio 28 d.) prasidės reguliaris piknikas su šokiais visą dieną, su visokiais žaidimais ir tt.

4 val. po pietų bus nepaprastos ceremonijos: Rinkime gražiausią Lietuvaitę. Mūsų "mėlynakės geltonkaskės", "skaistveidės lelijelės", "juodakės", gražių liemenėlių šypsuočės, bukite pasiruošusios stoti į Gražuolių Kontestą.

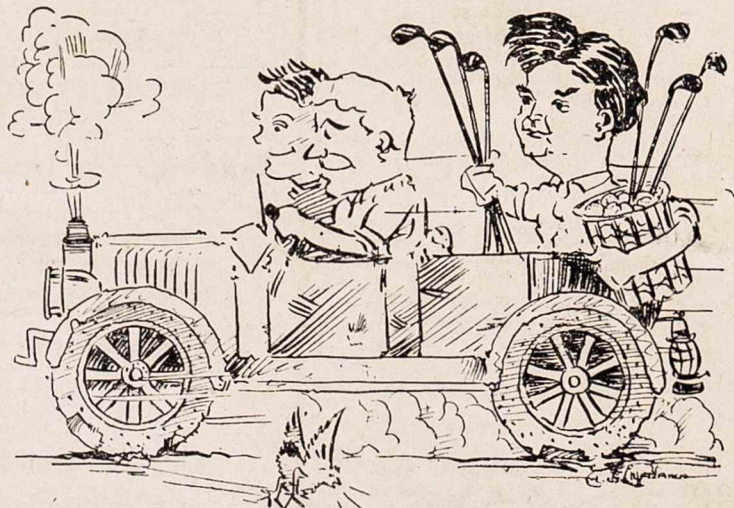
"Vyrų Gražuolių" kontestas įvyks išvakarėse, kuomet vyrai "gražiausia" atrodo. O piknike, be abejo bus linksma... Vyrai užsiregistruoja piknike: nejaunesni 40 metų ir ne senesni 75 metų amžiaus. Tikrai pasakius — neženoti jaunikiu su senbernių titulu.

Sekmadienio programė bus dainų programos, kuriame visi dalyvausime kartu su J. Olšausku ir A. Vanagaitiu. Bus ir kitokių pamarginimų.

Piknike bus įvesta garsiaikalbiai ir programą puikiai girdėsite. Taip pat "Dirva" su "Margučiu" duos laimėjimui keletą gražių dovanų.

Tokio pikniko Amerikos Lietuviai neturėjo. Visi kvieskite savo draugus, pažystamus ir gimes atvažiuoti iš kitų kolonijų į šią nepaprastą Joninių pikniką.

Šeštadienio vakare įžanga tik 25 centai. Sekmadienį reiks naujų bilietų ir įžanga bus 50c. Vaikams veltui.

JEIGU LIS AR SNIGS

tai NEDELIOJ, nuo 4 val. po pietų LIETUVIŲ Salėje bus didžiausias KONCERTAS, dainuos artistai ir publika, o paskui visi turės šokti — įžanga i salę bus taip pat po 50c ypatai.

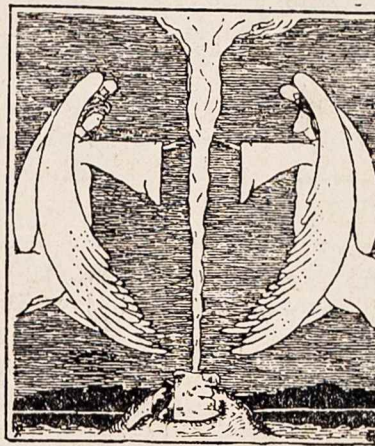
Prasidės subatoj iš vakaro ir tęsis per visą naktį

BIRŽELIO-JUNE

27

ĮŽANGA SUBATOS VAKARE TIK 25c.

NEUROS Darže

Baigsis nedėlios vakare. Per dieną nedėlioj bus piknikas

BIRŽELIO-JUNE

28

NEDELIOJ ĮŽANGA 50c YPATAI

BRUNSWICK, OHIO
(Prie Route 42, keliai iš visur geri)

Atminkit, gerbiamieji, tai bus pirmas toks nuotikis Amerikoje — apvaikščiojimas JONINIŲ NAKTIES taip kaip dabar daroma Lietuvoje. Per visą naktį bus deginama smalos bačkos, leidžiama ugnys, skrajos "šv. Jono vabaliukai", apie 12 val. nakties šeštadienį ant platformos bus perstatyta tai iškilmei pritaikytas veikalas, per naktį po visą mišką skambės muzika per "loud spykerius" iškabinėtus medžiuose. Ant rytojaus visą dieną bus piknikas ir rinkimas gražiausios Lietuvaitės ir "gražiausio vyro". Bus įvairių dainų ir juokų ir muzikos.

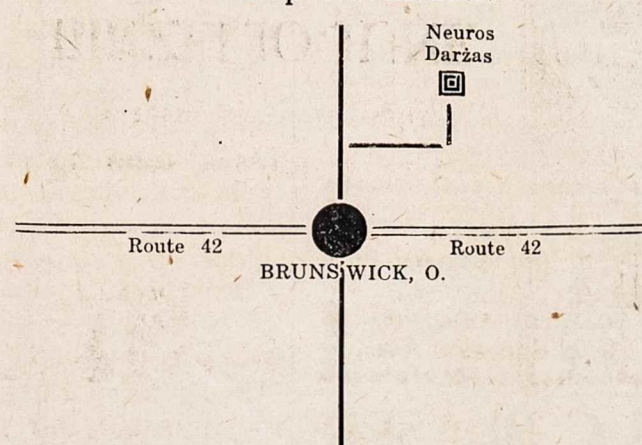
Programą tvarko ir išpildys visoj Amerikoje mylimi mūsų artistai

A. VANAGAITIS IR J. OLŠAUSKAS

su pagalba gabiausių vietinių artistų ir artisčių.

Kaip nuvažiuoti:

IŠ ŠIAURĖS IR VAKARŲ (nuo Detroito ir Chicago), IŠ PIETŲ (Nuo Daytono, Columbus, Cincinnati) ir iš RYTŲ (Nuo Akrono, Youngstowno, Pittsburgho) VAŽIUOKIT IKI ROUTE 42 IR ANT TO KELIO STOVĖ BRUNSWICK, OHIO. NUO BRUNSWICK IKI NEUROS DARŽUI TIK 2 MAILES Į VAKARUS.

Visi dalyvaus — ir miestų, miestelių ir kaimų — rengkitės ir dalyvaukit jį. Atsivežkit savo "kempes" jeigu norit. Bus "fonių"! Miškas aptvertas, vietos yra daug!

